

Evaluatie preventief fouilleren Amsterdam:

Opbrengsten, wapenincidenten en hot spots

Den Haag, mei 2008

Deze studie is uitgevoerd door:

V. Dijk MSc
B.T. Bickers
Dr. E.J. van der Torre

COT - Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement

Koninginnegracht 26

2514 AB DEN HAAG

T 070-3122020

F 070-3122012

cot@cot.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1 Opbrengstanalyse	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Totaalopbrengsten: november 2002 tot en met maart 2008.....	7
1.3 Controleperiode 6: juli 2007 tot en met maart 2008	8
1.4 Opbrengsten: vergelijkenderwijs	10
1.4.1 Een vergelijking in de tijd.....	10
1.4.2 Vergelijkingen per veiligheidsrisicogebied.....	11
2 Wapenincidenten: presentatie en analyse.....	15
2.1 Inleiding	15
2.2 Wapenincidenten op hoofdlijnen	15
2.3 Wapenincidenten in Amsterdam.....	24
2.4 De aard van de wapenincidenten: een top-5	28
3 Preventief fouilleren: de werkwijze.....	33
3.1 Inleiding	33
3.2 Opgedane ervaringen	33
3.3 Preventief fouilleren: randvoorwaarden.....	43
4 Conclusies en aanbevelingen	44
4.1 Conclusies	44
4.2 Aanbevelingen	47
Literatuur en bronnen	49
Bijlagen	51

Inleiding

Ruim een jaar geleden is de laatste evaluatie preventief fouilleren in Amsterdam verschenen, met daarin een presentatie en analyse van de opbrengsten van preventief fouilleren, de wapenincidenten en hot spots in Amsterdam.¹ Deze evaluatie bouwt voort op de vorige evaluatie, en biedt een actuele analyse en beschouwing van het preventief fouilleren in Amsterdam, evenals een presentatie en analyse van het wapengeweld in de stad.

Deze evaluatie kent de volgende hoofdstukindeling:

- *Hoofdstuk 1* Een beschrijving en analyse van de opbrengsten van preventief fouilleren. De aandacht gaat in het bijzonder uit naar de meest recente fouilleerperiode: juli 2007 tot en met maart 2008.
- *Hoofdstuk 2* Een beschrijving en analyse van de wapenincidenten in de twee veiligheidsrisicogebieden (VRG's), in de 'rest van Amsterdam' en in de politieregio Amsterdam-Amstelland. De onderzoeksperiode voor de analyse betreft: april 2007 tot en met maart 2008. De aandacht gaat in het bijzonder uit naar de twee hot spots in Amsterdam-West en -Oost.² Dit hoofdstuk bestudeert tevens de wapenincidenten in verschillende Amsterdamse hot spots. De aandacht gaat in het bijzonder uit naar de twee hot spots in Amsterdam -West en -Oost.
- *Hoofdstuk 3* Het hoofdstuk presenteert een inventarisatie van de lessen en ervaringen die de politie heeft opgedaan bij het preventief fouilleren. Deze gegevens vatten we samen en verbinden daaraan conclusies en aanbevelingen voor controleacties in de nieuwe gebieden: Amsterdam-West en Amsterdam-Oost
- *Conclusies en aanbevelingen* In het slothoofdstuk presenteren we onze conclusies en aanbevelingen.
- De bijlage bevat onder meer de methodologische verantwoording, alsook alle relevante tabellen en figuren die niet in de tekst zijn opgenomen.

---

¹ Torre, van der E., Dijk, V. (2007) *Evaluatie Preventief Fouilleren in Amsterdam: Opbrengsten, wapenincidenten en hot spots*, Den Haag.

² Zie ook: Dijk, V (2008) *Wapenincidenten in Amsterdam-West & -Oost: een stand van zaken*, Den Haag.

1 Opbrengstanalyse

1.1 Inleiding

Dit hoofdstuk presenteert en analyseert de opbrengsten van het preventief fouilleren in Amsterdam. We maken een onderscheid tussen zes perioden, met als centrale – en meest recente – periode: juli 2007 tot en met maart 2008. De overige perioden worden als volgt onderscheiden:

- Periode 1: november 2002 tot en met mei 2003;
- Periode 2: juli 2003 tot en met mei 2004;
- Periode 3: juni 2004 tot en met mei 2005;
- Periode 4: juni 2005 tot en met mei 2006;
- Periode 5: juni 2006 tot en met juni 2007.

In de volgende paragrafen presenteren we eerst de totaalopbrengsten (1.2) en vervolgens de opbrengsten in de zesde controleperiode (1.3). Hierna volgt een vergelijking tussen de controleperiodes aan de hand van zogeheten *sleutels* (1.4). In bijlage 3 is een opbrengstbeschrijving opgenomen van de vijf overige perioden.³

1.2 Totaalopbrengsten: november 2002 tot en met maart 2008

Deze paragraaf presenteert de opbrengsten van het preventief fouilleren in Amsterdam over de periode november 2002 tot en met maart 2008. In tabel 1.1 worden de totaalopbrengsten gepresenteerd.

VRG Zuidoost Bij 100 acties zijn in dit veiligheidsrisicogebied de afgelopen jaren 40.272 personen, 3.344 voertuigen en 253 horecagelegenheden gecontroleerd. In totaal zijn hierbij 550 wapens aangetroffen. Het gaat hier om 460 steekwapens, 53 ‘overige’ wapens, 22 slagwapens en 15 vuurwapens (waarvan 5 nep). De politie maakte daarnaast 366 arrestanten, waarvan 115 op basis van de Wet Wapens en Munitie (WMM) (31,4%). In totaal was de politie 13.911 arbeidsuren kwijt aan het preventief fouilleren.

VRG Binnenstad In dit veiligheidsrisicogebied wordt in de gehele onderzoeksperiode een 117 tal fouilleeracties gehouden. In totaal zijn hierbij

---

³ De presentatie en analyse van de vijf voorgaande perioden zijn ook in de vorige evaluaties besproken. Zie bijvoorbeeld: Torre, van der E., Dijk, V. (2007) *Evaluatie Preventief Fouilleren in Amsterdam: opbrengsten, wapenincidenten en hot spots*, Den Haag.

51.253 personen, 6.353 voertuigen en 275 horecagelegenheden gecontroleerd. Het aantal in beslag genomen wapens bedraagt 1.371 en is als volgt te verdelen: 1.123 steekwapens, 114 'overige' wapens, 113 slagwapens en 21 vuurwapens (waarvan 11 nep). De politie maakte tevens 305 arrestanten, waarvan ruim één derde op grond van de WWM (33,8%, n=130). Het totaal aantal politieke arbeidsuren bedraagt voor de gehele onderzoeksperiode 11.468.

Totaal In totaal zijn in deze periode 217 controleacties gehouden. Bij deze acties zijn 91.525 burgers, 9.697 voertuigen en 528 horecagelegenheden gecontroleerd. Daarbij werden in totaal 1.921 wapens aangetroffen. Het type wapen is als volgt te onderscheiden: 1.583 steekwapens, 167 'overige' wapens, 135 slagwapens en 36 vuurwapens (waarvan 16 nep). De fouilleeracties leverden tevens 671 arrestanten op, waarvan ruim 36,5% (n=245) inzake de WWM. Het totaal aantal politieke arbeidsuren bedraagt voor de gehele onderzoeksperiode 25.379.

Tabel 1.1: Totaalopbrengsten preventief fouilleren Amsterdam

Totaalopbrengsten Amsterdam			
November 2002 tot en met maart 2008			
	VRG Zuidoost	VRG Binnenstad	Totaal
Aantal acties	100	117	217
Personen	40.272	51.253	91.525
Voertuigen	3.344	6.353	9.697
Horecagelegenheden	253	275	528
Aanhoudingen totaal	366	305	671
- WWM	115	130	245
- Overig	251	175	426
Totaal wapens	550	1.371	1.921
- Vuurwapens	15 (5 nep)	21 (11 nep)	36 (16 nep)
- Steekwapens	460	1.123	1.583
- Slagwapens	22	113	135
- Overig	53	114	167
Arbeidsuren ⁴	13.911	11.468	25.379

1.3 Controleperiode 6: juli 2007 tot en met maart 2008

Deze paragraaf presenteert de opbrengsten voor de zesde en meest recente controleperiode. De opbrengsten van de vijf overige perioden staan in bijlage 2 vermeld.

⁴ Onder het aantal arbeidsuren valt meer dan enkel de uren die de politie effectief op straat doorbrengt. De voorbereiding van de acties, de (de)briefing en de pauzes worden ook meegeteld.

VRG Zuidoost Bij 18 controleacties in VRG Zuidoost zijn in totaal 5.521 personen, 610 voertuigen en 38 horecagelegenheden gecontroleerd. De acties leverden in totaal 111 wapens op: 96 steekwapens, 7 ‘overige’ wapens, 6 slagwapens en 2 vuurwapens (waarvan 1 nep). Hierbij zijn door de politie in totaal 134 arrestanten gemaakt, waarvan 24 inzake de WWM (17,9%). Het totaal aantal politiële arbeidsuren bedraagt voor VRG Zuidoost 1.708.

VRG Binnenstad In VRG Binnenstad zijn in totaal 29 controleacties gehouden, waarbij 10.785 personen, 1.123 voertuigen en 43 horecagelegenheden zijn gecontroleerd. De controleacties hebben in totaal 277 wapens opgeleverd, bestaande uit 330 steekwapens, 23 slagwapens, 13 overige wapens en 7 vuurwapens (waarvan 2 nep). De politie maakte tevens 55 arrestanten, waarvan 22 inzake de WWM (40,0%). Het totaal aantal politiële arbeidsuren bedraagt voor VRG Binnenstad 1.302.⁵

Totaal Tezamen noteert de zesde periode 47 acties, waarvan de meerderheid in het VRG Binnenstad plaatsvindt. Hierbij zijn 16.306 personen, 1.733 voertuigen en 81 horecagelegenheden gecontroleerd. Dit levert de politie 388 wapens op: 330 steekwapens, 29 slagwapens, 20 ‘overige’ wapens en 9 vuurwapens (waarvan 3 nep). De politie maakte hierbij 189 arrestanten, waarvan 46 op basis van de WWM (24,4%). Het totaal aantal politiële arbeidsuren bedraagt voor deze periode 3.020.

Tabel 1.2 Opbrengsten voor periode 6

Opbrengsten periode 6			
Juli 2007 tot en met maart 2008			
	VRG Zuidoost	VRG Binnenstad	Totaal
Aantal acties	18	29	47
Personen	5.521	10.785	16.306
Voertuigen	610	1.123	1.733
Horecagelegenheden	38	43	81
Aanhoudingen totaal	134	55	189
- WWM	24	22	46
- Overig	110	33	143
Totaal wapens	111	277	388
- Vuurwapens	2 (1 nep)	7 (2 nep)	9 (3 nep)
- Steekwapens	96	234	330
- Slagwapens	6	23	29
- Overig	7	13	20
Arbeidsuren	1.708	1.312	3.020

⁵ Feitelijk ligt het aantal politiële arbeidsuren voor VRG Binnenstad ietwat hoger. Wegens het ontbreken van enkele registraties zijn deze gegevens echter niet meegeteld.

1.4 Opbrengsten: vergelijkenderwijs

In deze paragraaf wordt een vergelijking gemaakt tussen de verschillende onderzoeksperioden. Het betreft zowel een vergelijking tussen de twee veiligheidsrisicogebieden, als een vergelijking in de tijd.

De verschillende perioden verschillen van elkaar wat betreft het aantal gehouden fouilleeracties. Om deze verschillen te corrigeren, worden zogeheten *sleutels* gehanteerd. De volgende drie sleutels worden onderscheiden:

1. Het percentage gevonden wapens, gerelateerd aan het aantal gecontroleerde personen;
2. Het percentage gemaakte arrestanten, gerelateerd aan het aantal gecontroleerde personen;
3. Het aantal gecontroleerde personen *per* politieel arbeidsuur.

De eerste twee sleutels worden in percentages weergegeven. Sleutel 1 drukt het percentage uit van het aantal gevonden wapens, gerelateerd aan het aantal gefouilleerde personen. Daarnaast drukt sleutel 2 het percentage uit van het aantal gemaakte arrestanten, wederom gerelateerd aan het aantal gecontroleerde personen. Sleutel 3 drukt een gemiddelde uit van het aantal gefouilleerde personen per arbeidsuur. Voor deze sleutel geldt: hoe hoger het aantal, hoe meer gecontroleerde personen per politieel arbeidsuur.

1.4.1 Een vergelijking in de tijd

We vergelijken in deze subparagraaf op hoofdlijnen de zes controleperioden voor de twee VRG's tezamen. Tabel 1.3 vermeldt de totaalopbrengsten, alsook de drie sleutels.

Wapenopbrengsten nagenoeg gelijk

In periode 1 treft de politie bij 2,45% van het totaal aantal gefouilleerde personen een wapen aan. In de zesde periode ligt dit aantal nagenoeg gelijk: 2,38%. In periode 2, 3 en 5 ligt het percentage beneden de twee procent, namelijk op respectievelijk 1,87%, 1,96% en 1,77%. Periode 4 noteert met 2,61% het hoogste percentage van de zes perioden.

Periode 6 noteert de meeste arrestanten

In periode 1 bedraagt het percentage aangehouden personen 0,84%. Dit aantal bedraagt in periode 6 1,16% en is gelijk ook het hoogste percentage in de zes perioden. Periode 2 noteert het laagste percentage arrestanten, namelijk 0,42%. Perioden 3, 4 en 5 kennen respectievelijk de volgende percentages: 0,60%, 0,96% en 0,70%.

Steeds meer gefouilleerde personen per arbeidsuur

Het aantal gefouilleerde personen bedraagt in de eerste periode gemiddeld 2,5 per arbeidsuur. In periode 6 bedraagt dit aantal ruim het dubbele, namelijk 5,4. Dit aantal neemt in de tussenliggende perioden geleidelijk toe tot respectievelijk 3,2 (periode 2), 3,2 (periode 3), 3,7 (periode 4) en 5,2 (periode 5).

Tabel 1.3: totaalopbrengsten per periode; sleutelvergelijking

Totaalopbrengsten per periode						
Sleutelvergelijking						
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6
Aantal acties	22	40	28	33	47	47
Personen	12.945	25.583	12.154	7.687	16.850	16.306
Voertuigen	1.801	2.993	1.344	712	1.114	1.733
Horecagelegenheden	40	134	110	56	107	81
Aanhoudingen totaal	109	108	73	74	118	189
Totaal wapens	317	479	238	201	298	388
Arbeidsuren	5.141	8.047	3.847	2.072	3.253	3.019
Wapens / personen	2,45%	1,87%	1,96%	2,61%	1,77%	2,38%
Arrestanten / personen	0,84%	0,42%	0,60%	0,96%	0,70%	1,16%
Personen / arbeidsuren	2,5	3,2	3,2	3,7	5,2	5,4

1.4.2 Vergelijkingen per veiligheidsrisicogebied

VRG Zuidoost

Na een grillig verloop noteert periode 6 de hoogste wapenvangst

Tussen periode 1 en periode 6 neemt het percentage aangetroffen wapens gering toe van 1,10% naar 2,01%. Het verloop van de percentages in de tussenliggende perioden is daarentegen grillig. Eerst daalt het percentage naar 0,92% en 0,95% (respectievelijk periode 2 en 3), om vervolgens weer te stijgen naar 2,33% (periode 4). In periode 5 daalt het percentage wederom naar 1,71%.

Een overall stijging van het aantal arrestanten

Tussen periode 1 en periode 6 neemt het percentage gemaakte arrestanten toe van 0,70% naar 2,43%. De tussenliggende perioden kennen de volgende percentageverdeling: 0,39% (periode 2), 0,57% (periode 3), 1,17% (periode 4) en 0,93% (periode 5).

Steeds meer gecontroleerde personen per arbeidsuur

Het aantal gefouilleerde personen per arbeidsuur stijgt tussen periode 1 en periode 6 van 2 naar 3,2. In de tussenliggende perioden stijgt dit aantal eerst naar 5,4 (periode 5) om vervolgens te dalen naar 3,2 in periode 6. De overige perioden kennen de volgende aantallen: 2,6 (periode 2), 2,6 (periode 3) en 3,3 (periode 4).

Tabel 1.4: Opbrengsten per periode; VRG Zuidoost

Totaalopbrengsten per periode						
VRG Zuidoost						
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6
Aantal acties	11	20	12	17	22	18
Personen	6.020	11.727	5.803	2.914	8.287	5.521
Voertuigen	563	1261	488	143	279	610
Horecagelegenheden	13	57	48	25	72	38
Aanhoudingen totaal	42	46	33	34	77	134
Totaal wapens	66	108	55	68	142	111
Arbeidsuren	3.002	4.540	2.240	895	1.526	1.708
Wapens / personen	1,10%	0,92%	0,95%	2,33%	1,71%	2,01%
Arrestanten / personen	0,70%	0,39%	0,57%	1,17%	0,93%	2,43%
Personen / arbeidsuren	2,0	2,6	2,6	3,3	5,4	3,2

VRG Binnenstad

Een lichte daling van de wapenopbrengst

Tussen periode 1 en periode 6 neemt het percentage aangetroffen wapens in VRG Binnenstad gering af van 3,62% naar 2,57%. Na periode 1 daalt het percentage naar 2,68% (periode 2), 2,88% (periode 3), 2,79% (periode 4) en 1,82% (periode 5).

Een lichte daling van het aantal gemaakte arrestanten

De zes perioden kennen een grillig patroon wat het aantal gemaakte arrestanten betreft. In periode 1 noteert VRG Binnenstad voor sleutel 2 een percentage van 0,97%. In periode 2 bedraagt dit aantal 0,45%, gevolgd door 0,63% (periode 3) en 0,84% (periode 4). Periode 5 noteert 0,48% en periode 6 noteert 0,51%.

Steeds meer gecontroleerde personen per arbeidsuur

In de zes perioden neemt het aantal gefouilleerde personen per politieel arbeidsuur toe van 3,2 (periode 1) naar 8,2 (periode 6). De overige perioden kennen de volgende verdeling: 4,0 (periode 2), 4,0 (periode 3), 4,1 (periode 4) en 5,0 (periode 5).

Tabel 1.5: Totaalopbrengsten per periode; VRG Binnenstad

Totaalopbrengsten per periode						
VRG Binnenstad						
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6
Aantal acties	11	20	16	16	25	29
Personen	6.925	13.856	6.351	4.773	8.563	10.785
Voertuigen	1.238	1.732	856	569	835	1.123
Horecagelegenheden	27	77	62	31	35	43
Aanhoudingen totaal	67	62	40	40	41	55
Totaal wapens	251	371	183	133	156	277
Arbeidsuren	2.139	3.507	1.607	1.177	1.727	1.312
Wapens / personen	3,62%	2,68%	2,88%	2,79%	1,82%	2,57%
Arrestanten / personen	0,97%	0,45%	0,63%	0,84%	0,48%	0,51%
Personen / arbeidsuren	3,2	4,0	4,0	4,1	5,0	8,2

2 Wapenincidenten: presentatie en analyse

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk presenteert en analyseert de wapenincidenten in de controleperiode april 2007 tot en met maart 2008 (periode 4). Er wordt met name bezien of er zich relevante stijgingen of dalingen voordoen. Tevens wordt een beschrijving gemaakt van de aard van de wapenincidenten. Voor de trendanalyse worden de volgende vier perioden onderscheiden:

- Periode 1: april 2004 tot en met maart 2005;
- Periode 2: april 2005 tot en met maart 2006;
- Periode 3: april 2006 tot en met maart 2007;
- Periode 4: april 2007 tot en met maart 2008.

In het rapport ‘Wapenincidenten in Amsterdam-West & -Oost: een stand van zaken’⁶ zijn twee hot spots in respectievelijk Amsterdam-West en Amsterdam-Oost uitgelicht. Mede naar aanleiding van het onderzoek is besloten om in deze evaluatie – daar waar relevant – extra aandacht te besteden aan de twee gebieden.

2.2 Wapenincidenten op hoofdlijnen: een sterke daling in de VRG’s

In deze paragraaf worden de algemene trends van het wapengeweld in Amsterdam gepresenteerd. We doen dit op verschillende aggregatieniveaus, te weten: de regio Amsterdam-Amstelland, de stad Amsterdam, VRG Zuidoost, VRG Binnenstad, hot spot West en hot spot Oost.

RPAA: een stijging van het aantal wapenincidenten in de ‘rest’ van de regio

In de gehele politieregio Amsterdam-Amstelland (RPAA) neemt het aantal wapenincidenten tussen periode 1 en periode 4 af met ruim 2% (n=97). Hierbij dient opgemerkt te worden dat er louter in periode 2 een daling valt te noteren.

Bekijken we de ontwikkeling in de regio *exclusief* de wapenincidenten in de twee VRG’s, dan zien we een andere ontwikkeling. Na een lichte daling tussen periode 1 en periode 2, stijgt het aantal wapenincidenten naar 3.300 (periode 4). *Overall* (dus: tussen periode 1 en periode 4) stijgt het aantal wapenincidenten met 5,3% (n=166).

---

⁶ Dijk, V (2008) *Wapenincidenten in Amsterdam-West & -Oost: een stand van zaken*, Den Haag.

Tabel 2.1: RPAA

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1	4 vs 3
RPAA	4.434	4.231	4.329	4.337	-97, -2,2%	+8, +0,2%
- excl. VRG's	3.134	3.038	3.224	3.300	+166, +5,3%	+76, +2,4%

Amsterdam: een stijging van het wapengeweld in de 'rest' van Amsterdam

In de stad Amsterdam tekent zich eenzelfde trend af als in de regio Amsterdam-Amstelland. Tussen periode 1 en periode 4 daalt het aantal wapenincidenten licht met 2,6% (n=107). Het incidentenverloop in de tussenliggende perioden is echter grillig. Eerst daalt het aantal incidenten naar 3.914 (periode 2), om vervolgens te stijgen naar 4.035. Tussen periode 3 en periode 4 daalt het aantal incidenten wederom naar 3.998.

We bekijken tevens het incidentenverloop in de stad Amsterdam *minus* de twee VRG's. Het valt op dat het aantal wapenincidenten stijgt als we de twee VRG's buiten beschouwing laten. Tussen periode 1 en periode 4 stijgt het aantal wapenincidenten met 5,6% (n=156). Deze stijging doet zich met name voor tussen de tweede en vierde periode. Als we de VRG's wel meetellen – en dus naar de hele stad kijken – dan valt er een daling van 2,6% te noteren (een afname van 107 wapenincidenten)

Tabel 2.2: Amsterdam

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1	4 vs 3
Amsterdam	4.105	3.914	4.035	3.998	-107, -2,6%	-37, -0,9%
- excl. VRG's	2.805	2.721	2.930	2.961	+156, +5,6%	+31, +1,1%

VRG Zuidoost: gunstige ontwikkelingen in VRG Zuidoost

Het verloop van het aantal wapenincidenten in VRG Zuidoost is gunstig. Tussen periode 1 en periode 4 neemt het aantal wapenincidenten geleidelijk af met ruim een kwart (25,5%, n=141). De sterkste daling doet zich voor tussen periode 3 en periode 4. Deze daling komt neer op ruim 20% (n=105).

Tabel 2.3: VRG Zuidoost

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1	4 vs 3
VRG Zuidoost	552	528	516	411	-141, -25,5%	-105, -20,4%

Ondanks de forse daling bevinden zich in dit gebied enkele hot spots. Figuur 2.1 presenteert deze hot spots voor het veiligheidsrisicogebied Zuidoost. De concentratiegebieden bevinden zich voornamelijk rondom de volgende locaties ⁷:

⁷ De locaties dienen ter duiding, zie het figuur voor een precieze afbakening.

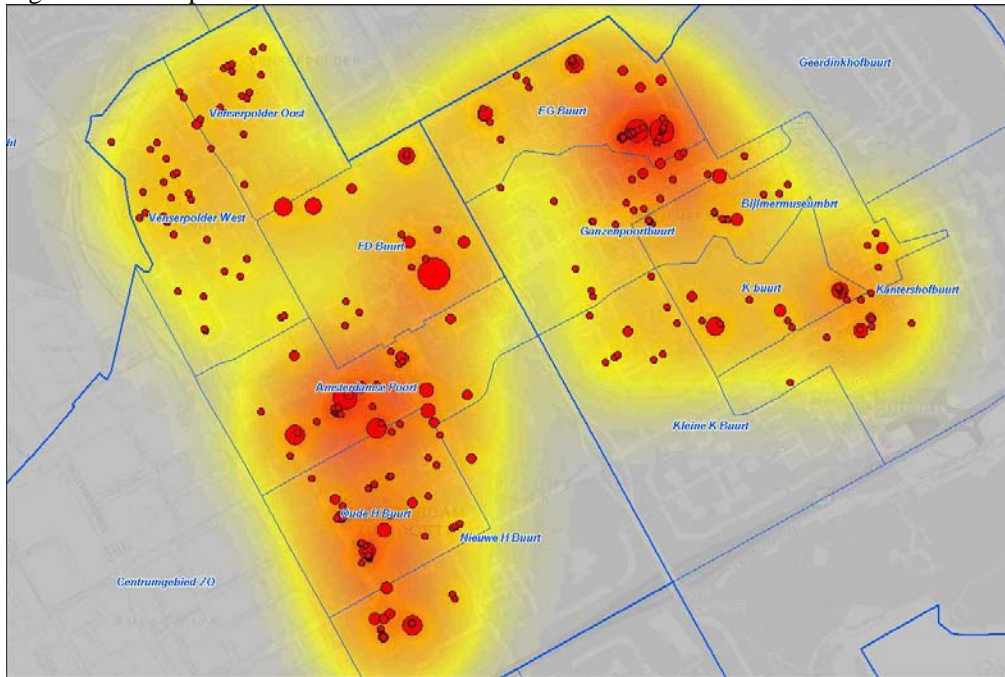
- Amsterdamse poort;
- Oude H-Buurt;
- E/G Buurt;
- Venserpolder;
- Bijlmermuseumbuurt;
- K Buurt;
- F/D Buurt.

De genoemde buurten zijn tevens opgenomen in de bijlage 3 (zie ook paragraaf 2.3). Ondanks het feit dat deze buurten kampen met een verhoogd niveau van wapengeweld, valt het op dat het wapengeweld in deze buurten de afgelopen vier jaar aanzienlijk is afgenomen. Tabel 2.4 presenteert een overzicht van de typische en meest voorkomende kenmerken.

Tabel 2.4: Typische en meest voorkomende kenmerken; hot spot in VRG Zuidoost

Kenmerk	Uitleg
<i>Grootte</i>	411 wapenincidenten.
<i>Aard</i>	De drie meest voorkomende type delicten zijn respectievelijk straatroof, bedreiging en bezit overige wapens.
<i>Tijdstip</i>	De wapenincidenten vinden relatief vaak plaats tussen 16.00 en 22.00, met een piek tussen 18.00 en 20.00.
<i>Dag vd week</i>	Relatief veel wapenincidenten vinden aan het begin van de week plaats, namelijk op maandag, dinsdag en woensdag.
<i>Verslaving verdachte</i>	In dit gebied zijn relatief veel arrestanten tevens harddrugsverslaafde. Ingevoerde respondenten bevestigen dit beeld. Tevens stellen zij dat de harddrugsverslaafden regelmatig steekwapens bij zich dragen, met name uit defensieve overwegingen. Hoewel de relatief hoge steekwapenopbrengst niet enkel te wijten is aan de aanwezigheid van verslaafden, biedt dit wel een verklaring voor het relatief grote verschil tussen de vangst van steekwapens en vuurwapens. Zie verder hoofdstuk 1.
<i>Modus operandi</i>	De wapenincidenten in dit gebied worden relatief vaak gepleegd in combinatie met 1. bedreigen, 2. kopstoot/slaan/schop geven of 3. opwachten gepleegd.
<i>Plaats delict</i>	Het plaats delict is relatief vaak een portiek, lift of trappenhuis.

Figuur 2.1: Hot spot VRG Zuidoost

VRG binnenstad: gunstige ontwikkelingen in VRG Binnenstad

In het VRG Binnenstad daalt het aantal wapenincidenten ook. In totaal daalt het aantal wapenincidenten tussen periode 1 en periode 4 met 16,3% (n=122). De daling vindt voornamelijk plaats tussen periode 1 en periode 3. Tussen deze perioden daalt het aantal wapenincidenten met 21,3% (n=159). Hierna stijgt het aantal incidenten tussen periode 3 en periode 4 licht met 6,3% (n=37).

Tabel 2.5: VRG Binnenstad

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1	4 vs 3
VRG Binnenstad	748	665	589	626	-122, -16,3%	+37, +6,3%

Figuur 2.2 presenteert de hot spot analyse voor het veiligheidsrisicogebied Binnenstad. De concentratiegebieden bevinden zich voornamelijk rond de volgende locaties:

- Leidsebuurt (Leidseplein en omgeving);
- Rembrandtpleinbuurt (Rembrandtplein, Thorbeckeplein en omgeving);
- Het gehele wallengebied (van Wallen Zuid naar Wallen Noord en omgeving);
- Stationseiland;
- Koepel/Nieuwendijkkwartier.

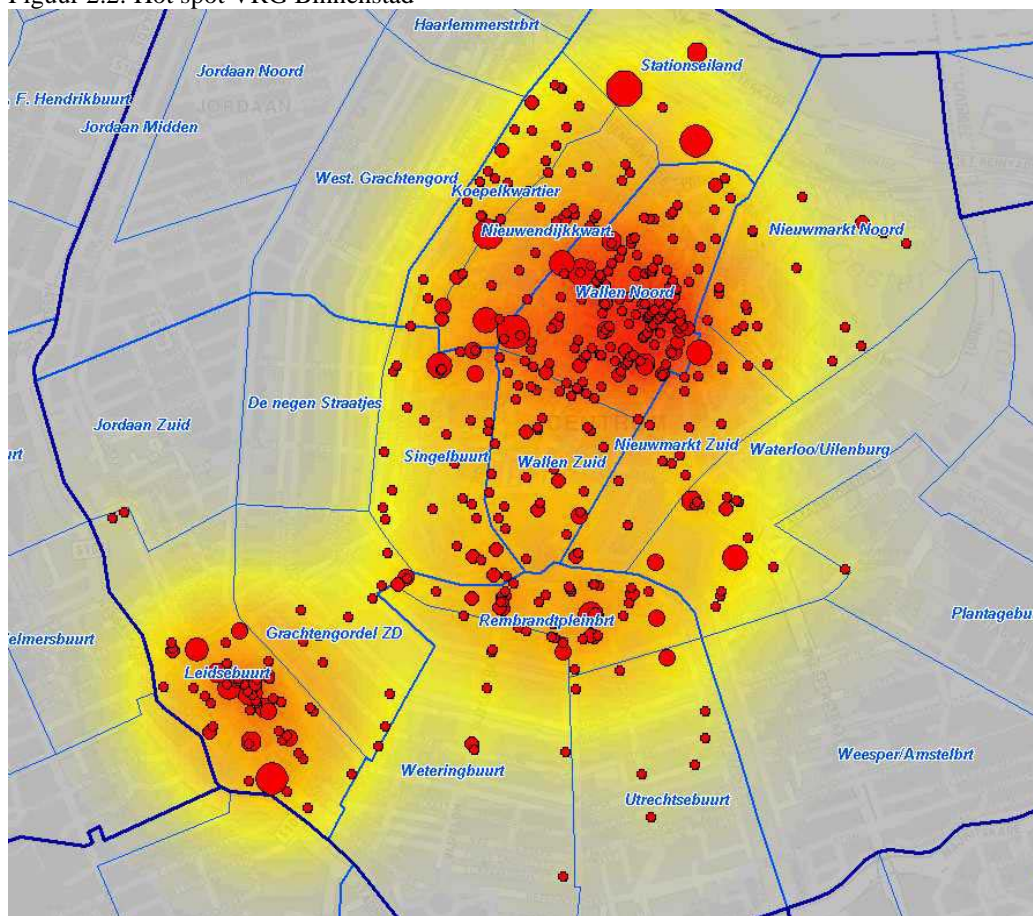
Ook voor deze hot spot gelden enkele typische of vaak voorkomende kenmerken. Zie het tabel hieronder:

Tabel 2.6: Typische en meest voorkomende kenmerken; hot spot in VRG Binnenstad

Kenmerk	Uitleg
<i>Grootte</i>	626 wapenincidenten.
<i>Tijdstip</i>	De wapenincidenten vinden relatief vaak plaats in de avonduren. Het betreft de tijden 20.00-22.00 uur en 00.00 tot 04.00 uur. De incidenten die zich tussen 00.00 en 04.00 voordoen, vinden met name plaats op de uitgaanspleinen Leidse- en Rembrandtplein en de Wallen. Respondenten bevestigen dit beeld, en stellen tevens dat een merendeel van de incidenten aan uitgaansgeweld gerelateerd is. Voor meer gegevens omtrent (uitgaans)geweld, verwijzen wij naar een recent verschenen onderzoek naar het (uitgaans)geweld op en rondom het Leidse- en Rembrandtplein ⁸ .
<i>Dag vd week</i>	De dagen waarop de wapenincidenten het meest voorkomen, zijn vrijdag, zaterdag en zondag. Wat wederom aangeeft dat het hier vaak om uitgaansgeweld gaat.
<i>Aard</i>	De drie meest voorkomende type delicten zijn respectievelijk straatroof, bedreiging en bezit overige wapens.
<i>Wapens in formulier</i>	In deze hot spot worden bij arrestanten relatief veel steekwapens aangetroffen.
<i>Dader categorieën</i>	Relatief veel arrestanten plegen het delict met meerdere personen. Respondenten bevestigen dit, en stellen dat dit één van de kenmerken is van het uitgaansgeweld dat zich in de binnenstad voordoet. Dit geldt niet specifiek voor de twee uitgaanspleinen, maar ook voor het gebied rondom de wallen.
<i>MO plaatsdelict</i>	In vergelijking met de wapenincidenten in de rest van de regio Amsterdam-Amstelland, vinden relatief veel wapenincidenten op de openbare weg plaats. Regionaal betreft het 6%, en voor deze hot spot 15%.

⁸ Zie: COT (2008) “Wat kan hier: Veiligheidsanalyse Rembrandtplein en Leidseplein: (uitgaans)geweld, maatregelen, effecten”, Den Haag.

Figuur 2.2: Hot spot VRG Binnenstad

Hot spot West: een stijging van het aantal wapenincidenten

Het aantal wapenincidenten in hot spot West neemt tussen periode 1 en periode 4 met 15% toe (n=48). Deze stijging vindt voornamelijk plaats tussen periode 1 en periode 3 (22,4%). Tussen periode 3 en periode 4 doet zich een geringe daling voor van 6,1% (n=24).

Tabel 2.7: Hot spot Amsterdam-West

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1	4 vs 3
Amsterdam-West	321	372	393	369	+48, +15%	-24, -6,1%

Het hot spot gebied in Amsterdam-West bevindt zich met name rondom de volgende gebieden:

- De Baarsjes (Mercatorplein en omgeving);
- Postjesweg;
- Geuzenbuurt;

- Oud West (Kinkerbuurt, Da Costabuurt);
- Overtoomse Veld.

Hieronder presenteert tabel 2.8 een overzicht van de typische en meest voorkomende kenmerken.

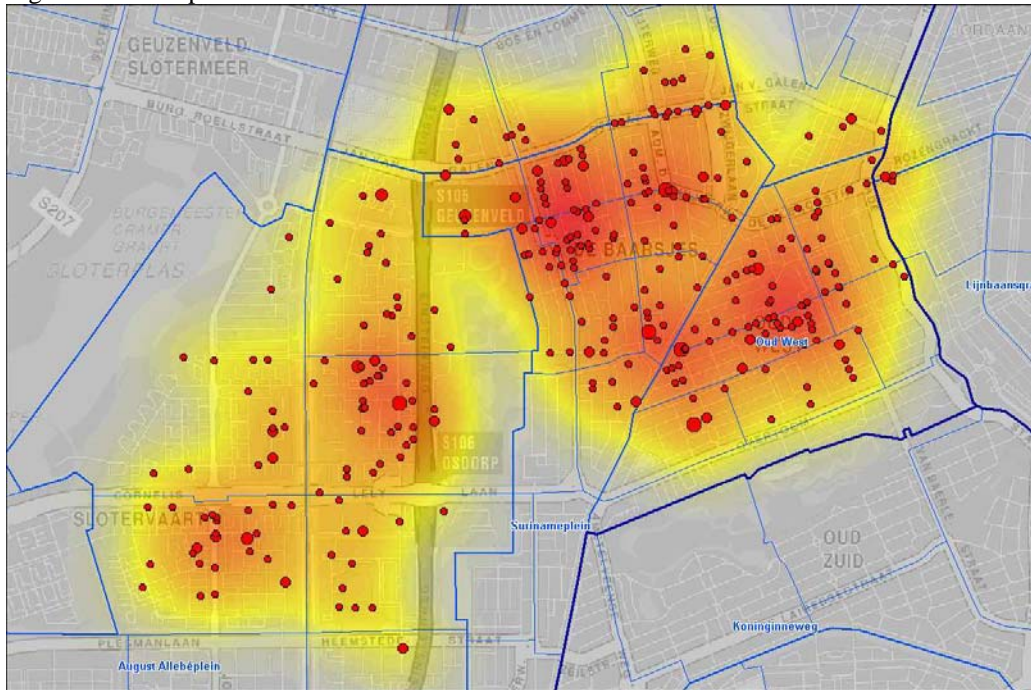
Tabel 2.8: Typische en meest voorkomende kenmerken; Hot spot Amsterdam-West

Kenmerk	Uitleg
<i>Grootte</i>	369 wapenincidenten
<i>Aard</i>	De drie meest voorkomende type incidenten zijn: 1. bedreiging, 2. bezit overige wapens en 3. overval op overige objecten.
<i>Tijdstip</i>	In deze hot spot vinden de meeste wapenincidenten tussen 16.00 en 22.00 uur plaats, met een piek tussen 16.00 en 18.00 uur.
<i>Dag vd week</i>	Op woensdag, vrijdag en zondag vinden de meeste wapenincidenten plaats.
<i>Wapens in formulier</i>	In deze hot spot worden relatief veel vuurwapens aangetroffen: 37% versus 29% (gemiddelde RPAA).
<i>MO met behulp van 'objecten'</i>	De wapenincidenten worden meer dan gemiddeld gepleegd met behulp van het gebruik van een (schijn)vuurwapen: 24% versus 17% (gemiddelde RPAA).

De hot spot in Amsterdam-West kent in de afgelopen 4 jaren dus niet alleen een ongunstige ontwikkeling wat het aantal wapenincidenten betreft, in relatie tot andere gebieden in Amsterdam. Het is ook ernstig dat er zo vaak vuurwapens worden aangetroffen of gebruikt.

Figuur 2.3: Hot spot Amsterdam-West

Hot spot Oost: een daling van het aantal wapenincidenten

Tussen periode 1 en periode 4 doet zich een lichte daling voor van het aantal wapenincidenten. De daling betreft 5,7% (n=15). Het verloop in de tussenliggende periode is grillig te noemen. Tussen periode 1 en periode 2 daalt het aantal incidenten van 261 naar 246, om vervolgens te stijgen naar 258. Tussen periode 3 en periode 4 daalt het aantal wapenincidenten wederom naar 246.

Tabel 2.9: Hot spot Amsterdam-Oost

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1	4 vs 3
Amsterdam-Oost	261	246	258	246	-15, -5,7%	-12, -4,7%

Het hot spot gebied in Amsterdam-Oost bevindt zich met name rondom de volgende gebieden:

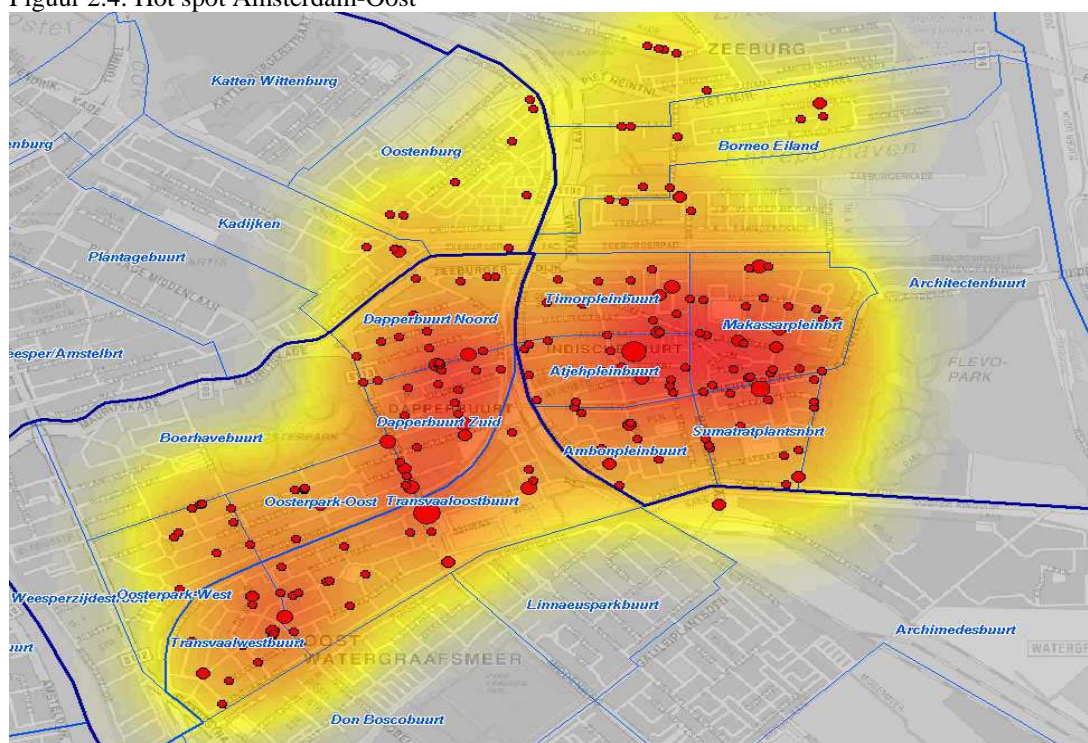
- Indische buurt en omgeving;
- Ambonpleinbuurt;
- Dapperbuurt (noord/zuid);
- Transvaalbuurt.

Hieronder presenteert tabel 2.10 een overzicht van de typische en meest voorkomende kenmerken.

Tabel 2.10: Typische en meest voorkomende kenmerken; Hot spot Amsterdam-Oost

Kenmerk	Uitleg
Grootte	245 wapenincidenten
Aard	De drie meest voorkomende delicten in deze hot spot zijn 1. bedreiging, 2. bezit overige wapens en 3. straatroof.
Tijdstip	De wapenincidenten binnen deze hot spot vinden voornamelijk plaats tussen 14.00 en 16.00, 18.00 en 20.00 en 22.00 en 24.00.
Dag vd week	Het merendeel van de wapenincidenten vindt plaats op woensdag (17%), donderdag (15%) en zaterdag (18%)

Figuur 2.4: Hot spot Amsterdam-Oost

Opvallend: een forse daling in de veiligheidsrisicogebieden

De dalende (algemene) trend in de regio Amsterdam-Amstelland en de stad Amsterdam wordt grotendeels veroorzaakt door de forse daling in VRG Binnenstad en VRG Zuidoost voordoet. Als we namelijk de trend bekijken in de stad *exclusief* de ontwikkelingen in de twee VRG's, dan tekent zich een stijging af van het aantal wapenincidenten. In Amsterdam komt de stijging uit op 5,6%. Als we deze percentages vergelijken met de hot spot in West, dan valt het op dat de stijging in de onderzoeksperiode in deze hot spot fors is, namelijk 15%. Hieronder presenteert tabel 2.11 een totaaloverzicht van de trend van de wapenincidenten in de eerder besproken gebieden.

Tabel 2.11: Algemene trendanalyse: 2004 tot en met 2008

Wapenincidenten in Amsterdam 2004 - 2008						
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1	4 vs 3
RPAA	4.434	4.231	4.329	4.337	-97, -2,2%	+8, +0,2%
- <i>excl. VRG's</i>	3.134	3.038	3.224	3.300	+166, +5,3%	+76, +2,4%
Amsterdam	4.105	3.914	4.035	3.998	-107, -2,6%	-37, -0,9%
- <i>excl. VRG's</i>	2.805	2.721	2.930	2.961	+156, +5,6%	+31, +1,1%
VRG's totaal	1.300	1.193	1.105	1.037	-263, -20,2%	-68, -6,2%
- <i>VRG Zuidoost</i>	552	528	516	411	-141, -25,5%	-105, -20,4%
- <i>VRG Binnenstad</i>	748	665	589	626	-122, -16,3%	+37, +6,3%
Hot spots	582	618	651	615	+33, +5,7%	-36, -5,5%
- <i>Amsterdam-West</i>	321	372	393	369	+48, +15%	-24, -6,1%
- <i>Amsterdam-Oost</i>	261	246	258	246	-15, -5,7%	-12, -4,7%

2.3 Wapenincidenten in Amsterdam

Een vergelijking op stadsdeelniveau

We beschrijven de ontwikkelingen van de wapenincidenten in de vijf gebieden west, oost, noord, zuid en centrum. We zoomen hierbij in op de stadsdelen. Bijlage 3 bevat een tabel met alle uitkomsten.

West

In Amsterdam-West neemt het aantal wapenincidenten tussen periode 1 en periode 4 toe met ruim 9% (n=95). Het volgende valt op:

De Baarsjes

Dit stadsdeel noteert een stijging van 30,7%. In periode 1 betrof het aantal wapenincidenten 114, en vier jaar later 149. In periode 2 en 3 vinden er

beduidend meer wapenincidenten plaats (n=158) dan in periode 1. Tussen periode 3 en periode 4 daalt het aantal wapenincidenten met 5,7%.

Bos en lommer

Tussen periode 1 en periode 4 stijgt het aantal wapenincidenten licht met 8,8% (n=12). Wanneer we echter periode 4 vergelijken met periode 2 valt de stijging hoger uit: 75,3% (n=64).

Geuzenveld/Slotermeer

Dit gebied noteert een stijging van 27,6%: het aantal incidenten stijgt van 152 in periode 1 naar 194 in periode 4.

Slotervaart

Dit stadsdeel noteert een stijging van 26,6%: in periode 1 bedroeg het aantal wapenincidenten 184 en in periode 4 bedraagt het aantal incidenten 233. In periode 2 en 3 blijft de aantal nagenoeg gelijk (respectievelijk 198 en 195), waarna periode 4 een stijging noteert naar 233.

Oud-West

Het aantal incidenten in dit gebied neemt *overall* – dus tussen periode 1 en periode 4 – af met ruim 16% (n=27). De trend in dit gebied is echter grillig. Zo neemt het aantal incidenten tussen periode 1 en periode 2 af met 16,8% (n=28). Een periode later neemt het aantal incidenten toe met 18% (n=25). Tussen periode 3 en 4 volgt wederom een daling van het aantal wapenincidenten: 16% (n=27).

Oost

Tussen periode 1 en periode 4 daalt het aantal wapenincidenten gering met 3,1% (n=14). Per stadsdeel vallen de volgende zaken op:

Oost/Watergraafsmeer

Het aantal wapenincidenten in periode 4 (n=278) is vrijwel gelijk aan periode 1 (daling van 0,4%, n=1). Na een lichte daling tussen periode 1 en periode 2 stijgt het aantal incidenten tussen periode 2 en periode 3 fors met 20,4% (n=57). Na deze stijging daalt het aantal incidenten met 42 naar 278, hetgeen neerkomt op een daling van 13,1%.

Zeeburg

Het aantal wapenincidenten in dit gebied daalt tussen periode 1 en periode 4 met 7,4% van 175 naar 162 incidenten. Het verloop tussen de perioden is echter grillig. Tussen periode 1 en periode 2 daalt het aantal incidenten met 22,3% (n=39). Vervolgens stijgt het aantal wapenincidenten geleidelijk tussen periode 2 en periode 4 met 19% (n=26).

Noord

Amsterdam Noord

In dit stadsdeel stijgt het aantal incidenten stevig tussen periode 1 en periode 4: 21% (n=65). Het betreft een geleidelijke stijging.

Zuid

Binnen het gebied zuid neemt het aantal wapenincidenten tussen periode 1 en periode 4 af met 14,8% (n=154). Per stadsdeel vallen de volgende zaken op:

Zuidoost

In dit stadsdeel zijn de aantallen wapenincidenten in periode 1, 2 en 3 vrijwel gelijk gebleven (respectievelijk 791, 783 en 794). In periode 4 is er echter – in vergelijking met periode 1 - een daling zichtbaar van 22,4% (n=177).

Oud Zuid

Het aantal wapenincidenten dat zich in dit stadsdeel voordoet is nagenoeg gelijk in elk van de vier perioden. Wel doet er zich een stijging voor tussen periode 1, 2 en 3 (respectievelijk 260, 270 en 290) maar in periode 4 is het aantal vrijwel weer gelijk aan periode 1 (257 incidenten).

ZuiderAmstel

Na een daling van het aantal wapenincidenten in periode 2 en 3, stijgt het aantal incidenten in periode 4 naar 139. In vergelijking met periode 1 betreft dit een stijging van 3,7% (n=5). Ten opzichte van periode 3 betreft het een vergelijking van 21,9% (n=25).

Centrum

Amsterdam Centrum

Het aantal wapenincidenten daalt met 14,8% van 1.038 in periode 1 naar 884 in periode 4. Deze daling heeft zich vooral voorgedaan in periode 2 en 3, waarna het aantal incidenten licht gestegen is. In periode 3 ging het om 862 incidenten en in periode 4 om 884.

Buurten in de twee VRG's

Binnen deze subparagraaf wordt er een vergelijking gemaakt van de wapenincidenten – in de buurten van de twee VRG's – tussen periode 1 en periode 4.

VRG Zuidoost

In het VRG Zuidoost zijn er tien buurten waarin het aantal wapenincidenten dalen. In zes buurten is dit aantal gestegen en in twee gelijk gebleven. De top-3 van buurten met een dalend aantal wapenincidenten zijn: Amsterdamse Poort (-38, -35,8%), D-Buurt (-33, -64,7%) en E-Buurt (-31, -40,3%).

Kijkend naar de percentages van wapenincidenten in de dalende buurten staan de volgende buurten in de top-3: D-Buurt -64,7% (n=33), K-Buurt Midden -59,5% (n=25) en Bijlmermuseum-Zuid -47,1% (n=24).

Van de zes buurten waar het aantal wapenincidenten gestegen is, ziet de top-3 er als volgt uit: Hakfort/Huigenbos (+14, +116,7%), Hoptille (+11, +78,6%) en G-Buurt Noord (+10, +83,3%). Kijkend naar de percentages vormen deze buurten, weliswaar in een andere volgorde, tevens de top-3: Hakfort/Huigenbos +116,7% (n=14), G-Buurt Noord +83,3% (n=10) en Hoptille +78,6% (n=11).

De buurten waar het aantal wapenincidenten gelijk gebleven is zijn: Venserpolder-Oost (n=22) en Bijlmerpark-Oost (n=0).

Het totaal aantal wapenincidenten in het VRG Zuidoost is gedaald met 25,5% (n=141)

VRG Binnenstad

In het VRG Binnenstad zijn er vijftien buurten waarin het aantal wapenincidenten dalen. In dertien buurten is dit aantal gestegen en in drie gelijk gebleven. De top-3 van buurten met een dalend aantal wapenincidenten zijn: Kop Zeedijk (-57, -72,2%), Nieuwendijk Noord (-37, -72,5%) en Nieuwmarkt en Reguliersbuurt (beide -28, met respectievelijk -66,7% en -57,1%)

Kijkend naar de percentages van wapenincidenten in de dalende buurten, dan staan de volgende buurten in de top-3: Nieuwendijk Noord -72,5% (n=37), Kop Zeedijk -72,2% (n=57) en Nieuwmarkt -66,7% (n=28).

Van de dertien buurten waar het aantal wapenincidenten gestegen is, ziet de top-3 er als volgt uit: Rembrandtpleinbuurt (+17, +121,4%), Oude Kerk e.o. (+15, +22,7%) en Burgwallen Oost (+15, +22,1%).

Kijkend naar de percentages vormen de volgende buurten de top-3: Leidsegracht Zuid +400% (n=8), Leidsebuurt Zuidwest +150% (n=6) en Rembrandtpleinbuurt +121,4% (n=17).

De buurten waar het aantal wapenincidenten gelijk gebleven is zijn: Oosterdokseiland (n=5), Spiegelbuurt (n=6) en Van Loonbuurt (n=11).

Het totaal aantal wapenincidenten in het VRG Binnenstad is gedaald met 16.3% (n=122).

2.4 De aard van de wapenincidenten: een top-5 ⁹

Deze paragraaf presenteert een overzicht van de aard van de wapenincidenten in Amsterdam. We onderscheiden daarbij de twee VRG's, de twee hot spots in Amsterdam-West en Amsterdam-Oost, de stad Amsterdam en de politieregio Amsterdam-Amstelland. De top-5 selectie wordt gemaakt op basis van de rangschikking van hoog naar laag die zich in de vierde periode voordoet.

VRG Zuidoost Tabel 2.12 geeft de selectie weer van de 5 type wapenincidenten die het meest voorkomen in dit gebied. Het meest voorkomende type wapenincident in periode 4 betreft straatroof. Hierbij is een duidelijke afname te zien van het aantal straatroven in periode 4, in vergelijking met periode 1. Het aantal straatroven daalt geleidelijk van 215 naar 105, hetgeen neerkomt op een daling van 51,2% (n=110). De volgende trends doen zich verder voor:

- Het aantal bedreigingen stijgt aanzienlijk met 48,9% van 47 in periode 1 naar 70 in periode 4. De trend schommelt aangezien tussen periode 3 en periode 4 een daling valt te constateren van 19,5 % (n=17).
- Het 'bezit overige wapens' daalt met 18,8% van 64 naar 52. Ook hier is het verloop van het aantal wapenincidenten grillig te noemen.
- Het 'bezit vuurwapens' daalt fors met ruim 52.2% van 67 naar 32 (n=35).

---

⁹ Zie de methodologische verantwoording in bijlage 1 voor een uitgebreide toelichting op de verschillende wapenincidenten die in de top-5 voorkomen.

- Het aantal eenvoudige mishandelingen kent een ruime verdubbeling: van 12 in periode 1 naar 31 in periode 4. Deze stijging verloopt in de vier perioden gelijdelijk.

Tabel 2.12: De aard van het wapenincident; VRG Zuidoost

Aard wapenincidenten VRG Zuidoost 2004 - 2008							
	Omschrijving	P. 1	P. 2	P. 3	P. 4	4 vs 1	4 vs 3
1	B70 Straatroof	215	198	139	105	-110, -51,2%	-34, -24,5%
2	F530 Bedreiging	47	75	87	70	+23, +48,9%	-17, -19,5%
3	F72 Bezit overige wapens	64	49	61	52	-12, -18,8%	-9, -14,8%
4	F70 Bezit vuurwapens	67	46	48	32	-35, -52,2%	-16, -33,3%
5	F550 Eenvoudige mishandeling	12	21	26	31	+19, +158,3%	+5, +19,2%
	Totaal	405	389	361	290	-115, -28,4%	-71, -19,7%

VRG Binnenstad

Tabel 2.13 presenteert de top-5 van de aard van wapenincidenten voor het VRG Binnenstad. Het meest voorkomende type wapenincident in periode 4 betreft eveneens straatroof. Wederom daalt het aantal straatroven tussen periode 1 en periode 4. Deze daling komt neer op 13,6% (n=27). De ontwikkeling tussen de perioden is grillig te noemen. De volgende trends doen zich verder voor:

- Het ‘bezit overige wapens’ daalt aanzienlijk met 37,4% van 222 naar 139 incidenten. Wel is belangrijk hierbij op te merken dat er zich tussen periode 3 en 4 een stijging heeft voorgedaan van 35% (n=36).
- Het aantal bedreigingen blijft tussen periode 1 en periode 4 gelijk staan op 86. Wel is er een stijging te zien in vergelijking met periode 2 en 3. tussen periode 3 en 4 steeg dit aantal met 10,3% (n=8)
- Het aantal eenvoudige mishandelingen is gestegen met 23,5% van 34 naar 42. Het valt op dat dit aantal vergeleken met periode 3 wel gedaald is met 17,6% (n=9).
- Het ‘bezit vuurwapens’ daalt met 18,6 % van 43 naar 35.

Tabel 2.13: De aard van het wapenincident; VRG Binnenstad

Aard wapenincidenten VRG Binnenstad 2004 - 2008							
	Omschrijving	P. 1	P. 2	P. 3	P. 4	4 vs 1	4 vs 3
1	B70 Straatroof	199	169	179	172	-27, -13,6%	-7, -3,9%
2	F72 Bezit overige wapens	222	149	103	139	-83, -37,4%	+36, +35,0%
3	F530 Bedreiging	86	75	78	86	-	+8, +10,3%
4	F550 Eenvoudige mishandeling	34	44	51	42	+8, +23,5%	-9, -17,6%
5	F70 Bezit vuurwapens	43	47	34	35	-8, -18,6%	+1, +2,9%
	Totaal	584	484	445	474	-110, -18,8%	+29, +6,5%

Hot spot Amsterdam-West

Tabel 2.14 geeft de top-5 selectie weer voor de hot spot Amsterdam-West. Het meest voorkomende type wapenincident in dit gebied betreft bedreiging. Hierbij is een toename te zien van het aantal bedreigingen in periode 4, in vergelijking met periode 1. Het aantal bedreigingen is gestegen met 9,9% (n=9). De volgende trends doen zich verder voor:

- Het ‘bezit overige wapens’ stijgt aanzienlijk met 48,3% van 29 naar 43. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat er in vergelijking met periode 2 en 3 een daling is te zien in het aantal ‘bezit overige wapens’. Tussen periode 3 en 4 is er een daling van 14,0% (n=7)
- Het ‘overval op overige objecten’ stijgt met 48,3% van 29 naar 43. Per periode is er wel een duidelijke schommeling in aantallen te zien.
- Het aantal straatroven is in tegenstelling tot de rest van de selectie gedaald met 25% van 52 naar 39.
- Het aantal eenvoudige mishandelingen is iets meer dan verdubbeld van 14 naar 29 incidenten. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat tussen periode 3 en periode 4 een daling van 27,5% (n= 11) valt te constateren.

Tabel 2.14: De aard van het wapenincident; Hot spot Amsterdam-West

Aard wapenincidenten hot spot Amsterdam-West 2004 - 2008						
	Omschrijving	P. 1	P. 2	P. 3	P. 4	
1	F530 Bedreiging	91	80	90	100	+9, +9,9%
2	F72 Bezit overige wapens	29	51	50	43	+14, +48,3%
3	B73 Overval op overige objecten	30	38	30	41	+11, +36,7%
4	B70 Straatroof	52	45	44	39	-13, -25%
5	F550 Eenvoudige mishandeling	14	24	40	29	+15, +107,1%
	Totaal	216	238	254	252	+36, +16,7%

Hot spot Amsterdam-Oost

Hieronder presenteert tabel 2.15 de top-5 selectie voor wat betreft de aard van het wapenincident in hot spot Amsterdam-Oost. Het meest voorkomende type wapenincident in dit gebied betreft eveneens bedreiging. Hierbij is een afname te zien van het aantal bedreigingen in periode 4, in vergelijking met periode 1. Het aantal bedreigingen is gedaald met 5,5% (n=3). De volgende trends doen zich verder voor:

- Het ‘bezitten overige wapens’ stijgt met 4,7% van 43 naar 45. Kijkend naar alle perioden blijft dit aantal ongeveer gelijk.
- Het aantal straatroven is gedaald met 14,7% van 34 naar 29.

- Het aantal eenvoudige mishandelingen stijgt met 29,4% van 17 naar 22.
- Het ‘overval op overige objecten’ blijft vrijwel gelijk (stijging 5,9% van 17 naar 18). Wel moet hierbij opgemerkt worden dat er een stijging van 63,6% (n=7) te zien is wanneer gekeken wordt naar periode 3 en 4.

Tabel 2.15: De aard van het wapenincident; Hot spot Amsterdam-Oost

Aard wapenincidenten hot spot Amsterdam-Oost 2004 - 2008							
	Omschrijving	P. 1	P. 2	P. 3	P. 4	4 vs 1	4 vs3
1	F530 Bedreiging	55	37	56	52	-3, -5,5%	-4, -7,1%
2	F72 Bezit overige wapens	43	45	44	45	+2, +4,7%	+1, +2,3%
3	B70 Straatroof	34	36	40	29	-5, -14,7%	-11, -27,5%
4	F550 Eenvoudige mishandeling	17	13	21	22	+5, +29,4%	+1, +4,8%
5	B73 Overval op overige objecten	17	18	11	18	+1, +5,9%	+7, +63,6%
	Totaal	166	149	172	166	-	-6, -3,5%

*Amsterdam*¹⁰

Tabel 2.16 geeft de top-5 selectie weer voor de ‘rest van Amsterdam’. Het meest voorkomende type wapenincident in dit gebied betreft wederom bedreiging. Hierbij is een lichte stijging te zien van het aantal bedreigingen in periode 4, in vergelijking met periode 1. Het aantal bedreigingen is gestegen met 3,2% (n=19). De volgende trends doen zich verder voor:

- Het ‘bezitten overige wapens’ stijgt met 1,0% van 41 naar 45. Kijkend naar periode 3 en 4 is hier echter een daling van 3,5% (n=15) te constateren.
- Het aantal straatroven is gedaald met 13,3% van 481 naar 417. In vergelijking met periode 3 is de daling nog groter (23,1% met n=125).
- Het aantal eenvoudige mishandelingen stijgt fors met 74,2% van 151 naar 263. Hierbij moet opgemerkt worden dat tussen elke periode een stijging te zien is.
- Het ‘overval op overige objecten’ stijgt aanzienlijk met 45,6% van 171 naar 249. Wel is er een duidelijke schommeling te zien wanneer gekeken wordt naar de overige perioden.

¹⁰ We presenteren de wapenincidenten van Amsterdam, minus de twee VRG’s.

Tabel 2.16: De aard van het wapenincident; Amsterdam

Aard wapenincidenten Amsterdam 2004 - 2008							
	Omschrijving	P. 1	P. 2	P. 3	P. 4	4 vs 1	4 vs 3
1	F530 Bedreiging	591	512	605	610	+19, +3,2%	+5, +0,8%
2	F72 Bezit overige wapens	414	409	433	418	+4, +1,0%	-15, -3,5%
3	B70 Straatroof	481	471	542	417	-64, -13,3%	-125, -23,1%
4	F550 Eenvoudige mishandeling	151	179	233	263	+112, +74,2%	+30, +12,9%
5	B73 Overval op overige objecten	171	232	167	249	+78, +45,6 %	+82, +49,1%
	Totaal	1.808	1.803	1.980	1.957	+149, +8,2%	-23, -1,2%

RPAA¹¹

Hieronder geeft tabel 2.17 een overzicht van de top-5 in de rest van de RPAA. Het meest voorkomende type wapenincident in dit gebied betreft bedreiging. Hierbij is een lichte stijging te zien van het aantal bedreigingen in periode 4, in vergelijking met periode 1. Het aantal bedreigingen is gestegen met 3,3% (n=21). De volgende trends doen zich verder voor:

- Het 'bezit overige wapens' blijft gelijk staan op 478 en schommelt in de overige perioden ook rond dit aantal.
- Het aantal straatroven is gedaald met 11,1% van 524 naar 466. In vergelijking met periode 3 is de daling nog groter (20,7% met n=122).
- Het aantal eenvoudige mishandelingen stijgt fors met 79,3% van 164 naar 294. Hierbij moet opgemerkt worden dat tussen elke periode een stijging te zien is.
- Het 'bezit vuurwapens' daalt met 20,1% van 309 naar 247. Deze daling heeft zich voornamelijk tussen periode 2 en 3 voorgedaan en is hierna vrijwel gelijk gebleven.

Tabel 2.17: De aard van het wapenincident; RPAA

Aard wapenincidenten RPAA 2004 - 2008							
	Omschrijving	P. 1	P. 2	P. 3	P. 4	4 vs 1	4 vs 3
1	F530 Bedreiging	646	557	657	667	+21, +3,3%	+10, +1,5%
2	F72 Bezit overige wapens	478	467	481	478	-	-3, -0,6%
3	B70 Straatroof	524	525	588	466	-58, -11,1%	-122, -20,7%
4	F550 Eenvoudige mishandeling	164	211	258	294	+130, +79,3%	+36, +14,0%
5	F70 Bezit vuurwapens	309	288	246	247	-62, -20,1%	+1, +0,4%
	Totaal	2.121	2.048	2.230	2.152	+31, +1,5%	-78, -3,5%

¹¹ We presenteren de wapenincidenten van de politieregio Amsterdam-Amstelland, minus de twee VRG's.

3 Preventief fouilleren: de werkwijze

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk presenteert een beschrijving van de werkwijze van het preventief fouilleren in de twee VRG's. De twee VRG's in Amsterdam hebben een ruime vier jaar aan ervaring met het instrument. Deze ervaring dient benut te worden, om zodoende op een juiste wijze van start te gaan met het instrument in de twee mogelijk nieuw aan te wijzen gebieden. Tevens wordt in dit hoofdstuk inzichtelijk gemaakt aan welke randvoorwaarden het instrument dient te voldoen, wil de kans op succes vergroot worden. Omdat dit hoofdstuk met name dient ten behoeve van de nieuw aan te wijzen gebieden, is de beschrijving niet allesomvattend, maar toegespitst op de belangrijkste aspecten van het preventief fouilleren.

Allereerst wordt een schets gemaakt van de opgedane ervaringen binnen het preventief fouilleren (3.2). Hierbij zullen verschillende aspecten van het instrument aan bod komen, zoals de voorbereiding, de gekozen actievorm, de personele samenstelling en de bejegening van gecontroleerde personen. Hierna volgt een overzicht van randvoorwaarden voor het preventief fouilleren in eventueel nieuw aan te wijzen gebieden (3.3).

3.2 Opedane ervaringen

Algemeen : lastig verenigbare eisen en doelstellingen

Preventief fouilleren kent verschillende, moeilijk met elkaar verenigbare doelstellingen. Het betreft de volgende drie hoofddoelstellingen:

1. *Strafrechterlijke doelstelling* Deze doelstelling streeft naar een zo hoog mogelijke wapenopbrengst.
2. *Preventieve doelstelling* Het betreft hier een afschrikkende werking van fouilleeracties: mensen laten hun wapens thuis.
3. *Maatschappelijke doelstelling* Deze doelstelling beoogt een verhoging van het veiligheidsgevoel van de burger en tevens gezagherstel van de politie en overheid.

De Amsterdamse politiek heeft de volgende voorwaarden verboden aan preventief fouilleren:¹²

---

¹² E.J. van der Torre & H.B. Ferwerda, *Preventief Fouilleren*, Kerckebosch/Zeist (Programma Politie en Wetenschap), 2005.

1. De Burgemeester zal er nauw op toezien dat de fouilleringen steeds op zorgvuldige wijze en vanuit een basis van respect voor onschuldige burgers worden uitgevoerd;
2. De Burgemeester zegt toe dat er in de komende periode geen nieuwe risicogebieden zullen worden aangewezen dan na voorafgaand overleg met de Raad. Deze heeft op dat moment de keuze om desgewenst de bevoegdheid weer in te trekken;
3. De Burgemeester draagt er zorg voor dat de resultaten, effecten en waardering van het middel preventief fouilleren tijdens de komende periode worden vastgesteld en gerapporteerd aan de Raad;
4. De Burgemeester zal de Raad via de commissie Algemene Zaken steeds zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen één week op de hoogte stellen van ieder actie waarbij preventief fouilleren is toegepast, inclusief eventuele onregelmatigheden die zich daarbij hebben voorgedaan;
5. De Burgemeester heeft benadrukt dat deze bevoegdheid niet wordt ingezet bij manifestaties met een politiek karakter, tenzij er sprake is van aanwijsbare indicaties van vuurwapenbezit of middelen van vergelijkbare zwaarte;
6. De Burgemeester draagt er zorg voor dat aan gefouilleerde personen kenbaar wordt gemaakt waarom de fouillering plaatsvindt, en op welke wijze men gebruik kan maken van de bestaande klachtenregelingen;
7. De Burgemeester besteedt aandacht aan een zorgvuldige publiekscommunicatie, waarin het doel van preventief fouilleren en de waarborgen waarmee de toepassing ervan is omgeven, worden uitgelegd.

Vorbereiding

De briefing en debriefing zijn belangrijk bij het preventief fouilleren in Amsterdam. Het politiepersoneel wordt steevast gebriefd en gedebriefd: om de bijzondere kenmerken van het preventief fouilleren te benadrukken, onduidelijkheden weg te nemen en om bijzondere ervaringen te bespreken. Er wordt bij de briefing met name op gewezen dat iemand die wordt gefouilleerd behandeld moet worden als een burger en niet als een verdachte: omdat hij of zij dat simpelweg niet is, maar ook omdat een houding die verdenking verraadt weerstand op zou roepen

Tijdens het debriefen wordt met name nagepraat over de ervaringen van het politiepersoneel. Vooral voor de studenten die worden ingezet bij de acties is dit een goede manier om de opgedane ervaring te delen en lessen uit te trekken. Tevens worden opmerkelijke ervaringen of vondsten – zoals doorgeladen vuurwapens of zeer gevaarlijke messen – nabesproken.

Bejegening en handelwijze

De manier waarop de burger bejegend wordt is van invloed op het publieke draagvlak. Burgers mogen zich geen verdachte voelen en de politie heeft de taak ze niet als verdachte te behandelen. Correcte bejegening resulteert tevens in een medewerking van de burger, hetgeen ook leidt tot een snelle afhandeling van de foullering.

Een correcte bejegening van personen wordt langs de volgende lijnen door de Amsterdamse politie nagestreefd:

- *Man fouilleert man, vrouw fouilleert vrouw.* Het is een algemene regel dat vrouwen niet door mannelijke agenten gefouilleerd worden. Het is daarom noodzakelijk dat er altijd een aantal vrouwelijke agenten meedraaien tijdens een preventief fouilleeractie. Bij uitzondering kan een mannelijke politieambtenaar een vrouw fouilleren. Dit gebeurt dan echter met een handdetector. Deze regel geldt overigens niet voor het doorzoeken van tassen, koffers en voertuigen.
- *Informatievoorziening.* Personen die gecontroleerd worden, krijgen vooraf een duidelijke uitleg van de agent. Een onduidelijke uitleg leidt vaak tot onduidelijkheid bij burgers hetgeen een positieve medewerking belemmert. Tevens wordt de burger gewezen op de juridische gronden waarop de actie berust. In de praktijk leidt dit vaak tot positieve reacties van gecontroleerde personen. Na afloop van de foullering krijgt de gecontroleerde persoon een folder met de nodige informatie.
- *Maatschappelijk draagvlak prevaleert.* Geef bij spanningen tussen externe (wapen)effecten en het maatschappelijk draagvlak voorrang aan dit laatste (en neem dus bijvoorbeeld de tijd om het preventief fouilleren uit te leggen aan mensen die ‘echt niet weten wat hen overkomt’).
- Het *oponthoud van burgers* vanwege het fouilleren wordt tot een *minimum* beperkt.
- De politie zorgt dat ze het *aantal mensen dat wordt gecontroleerd afstemt op de personele inzet van de politie*, zodat ze rustig en veilig kan werken, omdat nu eenmaal altijd de kans bestaat dat de politie wapens of andere verboden spullen aantreft (en onduidelijk is hoe de betrapte burgers daarop reageren).
- Door rustig en netjes te fouilleren op locaties met relatief veel wapenincidenten, wordt door het overgrote deel van de mensen

geaccepteerd dat ook zij worden gecontroleerd. Die acceptatie neemt toe als ze zien dat anderen om hen heen, zo mogelijk, ook worden gecontroleerd

Draagvlak en externe effecten

De Amsterdamse politie heeft de afgelopen jaren geleerd om het instrument preventief fouilleren toe te passen. Het is gelukt om twee lastig te combineren doelstellingen toch met elkaar te verenigen. Het betreft het streven naar gunstige externe effecten (wapenopbrengsten en een afname van het aantal wapenincidenten) en het streven naar maatschappelijk draagvlak voor het preventief fouilleren. Immers, de wapenincidenten zijn in de afgelopen jaren gedaald in de twee VRG's en de ontwikkeling is in de VRG's beduidend gunstiger dan in de 'rest van Amsterdam'. En voor zover er onder burgers is gepeild naar de mening over preventief fouilleren, blijkt de publieke steun fors te zijn (zie verderop). Het draagvlak hangt onder meer samen met de beschreven bejegening en handelwijzen. Voor de externe effecten blijkt onder meer het volgende van belang te zijn:

- Er worden actiemethoden gehanteerd die passen bij de trends in de wapenincidenten, bij de infrastructuur en bij het sociale verkeer op een locatie. Zo kan aan de ene kant rustig en veilig worden gecontroleerd, maar neemt tegelijkertijd de kans toe dat er wapens worden aangetroffen of dat aan personen die (soms of geregeld) wapens op zak (kunnen) hebben het signaal wordt afgegeven dat ze 'gepakt' kunnen worden. We gaan hieronder nader in op de actiemethoden.
- Door rustig en netjes te fouilleren op locaties met relatief veel wapenincidenten, wordt door het overgrote deel van de mensen geaccepteerd dat ook zij worden gecontroleerd. Die acceptatie neemt toe als ze zien dat anderen om hen heen, zo mogelijk, ook worden gecontroleerd.
- De politie wisselt bij een actie de controlelocaties, met name als een actie 'stuk is'. Ze wisselt ook de actiemethoden af: per dienst of tussen de diensten.
- De politie heeft ontdekt dat relatief korte acties (ongeveer 4 uren) met niet te veel personeel (in relatie tot het 'aanbod' van te controleren personen) het meest effectief zijn.
- De politie doet haar voordeel met registraties van wapenincidenten en wapenopbrengsten, omdat die een indicatie zijn voor de externe effecten. De zogeheten omnibusenquêtes en de uitkomsten van stratenquêtes geeft de politie een beeld van het maatschappelijk draagvlak.

Actiemethoden: variatie

Deze subparagraaf maakt een beschrijving van de verschillende actiemethoden die de politie tot haar beschikking heeft bij het preventief fouilleren. Achtereenvolgens zullen we kijken naar de verschillende methoden en welke methoden er voornamelijk toegepast worden in Amsterdam Zuidoost en de Amsterdamse Binnenstad. Per actiemethode staan we tevens stil bij de voor- en nadelen. Er dient opgemerkt te worden dat de verschillende actiemethoden in de praktijk iets wat kunnen verschillen van de beschrijving in dit hoofdstuk. Het komt namelijk geregeld voor dat de politie inspeelt op contextuele factoren en daardoor acties deels aanpast of combineert. De actiemethoden zijn besproken en afgestemd met het Openbaar Ministerie, parket Amsterdam.

Gebiedsafsluiting of insluiting

Bij deze variant wordt een aanzienlijk gebied van het VRG afgesloten, waarna voor zover mogelijk iedereen binnen het afgezette gebied wordt gefouilleerd. Het grote voordeel is dat het preventief fouilleren op een zeer aselechte manier toegepast wordt, omdat iedereen binnen het gebied gecontroleerd wordt. Een belangrijk nadeel van deze methode is dat het veel politie-inzet kost om de personen in het gebied op een snelle manier te fouilleren. En dit leidt vaak tot wachttijden onder de burgers. Vanwege deze nadelen wordt deze methode niet meer gehanteerd, behoudens een enkele keer dat de omstandigheden het mogelijk maken.

Mini-insluiting

Amsterdam maakt in de gehanteerde registraties geen onderscheid tussen insluiting (gebiedsafsluiting) enerzijds en mini-insluiting anderzijds. Toch maken wij dit onderscheid wel aangezien er een essentieel verschil is in uitvoering en resultaten. Bij mini-insluiting sluit de politie een klein gebied af. Het gaat hier vaak om een straat of plein waar alle mensen die zich daar op dat moment bevinden, gefouilleerd worden. Om verschillende redenen is de doelmatigheid van deze methode groter dan die bij de gebiedsafsluiting. Zo is het sneller en makkelijker een klein gebied te beheersen. Tevens is de personele inzet niet erg groot en hoeven burgers niet onnodig lang opgehouden te worden. Aan het afsluiten van een klein gebied kleven ook enkele nadelen. Doordat men elkaar waarschuwt via mobiele telefoons, loopt een actie relatief snel 'stuk'. De politie speelt hier op in door tegenwoordig korte insluitingen te houden. Als een actie een uur draait, gaat dit als een lopend vuurtje door de buurt. Het heeft dan ook geen zin om uren achter elkaar te fouilleren.

Statische voertuigcontrole

De politie laat bij deze methode voertuigen in een fuik rijden en controleert zoveel mogelijk auto's. Als het politiepersoneel bezet is laat zij de auto's passeren totdat er voldoende personeel is om het volgend voertuig te controleren. Bij een goede afzetting kunnen er weinig wapens verborgen worden door de

bestuurders en is de pakkans groot. De acties werden in het verleden soms gecombineerd met alcoholcontroles. Dit wordt echter niet gedaan in de binnenstad. Deze combinatie van alcohol- en wapencontroles had echter als gevolg dat het gewenste effect – namelijk een daling van het wapengeweld – op de achtergrond verdwijnt. Om die reden worden geen gecombineerde acties meer gehouden.

In de praktijk blijken voertuigen te worden gebruikt als bewaarplaats voor wapens. Het vergt logischerwijs een voertuigcontrole om deze wapens aan te treffen. Het aantal auto's dat wordt gecontroleerd, wordt afgestemd op de beschikbare politiecapaciteit.

Een nadeel van deze methode is dat doorbellen (burgers die elkaar informeren over een controleactie) al gauw resulteert in ineffectieve acties. In het verleden zorgden met name taxi's nogal eens voor dit doorbellen. De grote zichtbaarheid resulteert in een lage pakkans, hetgeen de acties op den duur ondoelmatig maken. Tevens verplaatsen bepaalde categorieën wapenbezitters (verslaafden en lokale jeugdgroepen) zich niet per auto.

Dynamische voertuigcontrole

Bij deze voertuigcontrole worden voertuigen door de politie al rijdend naar de kant gedirigeerd. Aan de kant van de weg fouilleert een beperkt aantal politieagenten. Het voordeel van deze methode is dat de bestuurders en inzittenden vrijwel geen mogelijkheid hebben tot het ontdoen van hun wapens. De rijdende politiemensen hebben de mogelijkheid de locatie te verplaatsen waardoor de pakkans groter is dan bij een statische voertuigcontrole. Het nadeel van de methode is dat er telkens weer een auto of ander voertuig uit het verkeer gehaald moet worden.

Gebiedssurveillance

In het aangewezen gebied wordt gesurveilleerd door groepjes politiemensen die op straat mensen aanspreken en fouilleren. Hierbij is er altijd de mogelijkheid ook voertuigen mee te nemen in de controle. Het voordeel van deze gebiedssurveillance is dat er in een relatief groot gebied gefouilleerd kan worden. Net als bij de Dynamische voertuigcontrole hebben wapenbezitters weinig kans zich van de wapens te ontdoen. Deze methode is vooral geschikt op plaatsen waar het rustig op straat is, dit om de acties veilig en beheersbaar te laten verlopen. Bij grote concentratie van mensen is er veel personeel nodig om de veiligheid te waarborgen en is het mogelijk dat personen meerdere keren gefouilleerd worden.

Passantencontrole

Een groep politiemensen zet net als bij de statische voertuigcontrole een fuik op waarbij de passanten worden gefouilleerd. Bij voldoende passanten is deze methode doelmatig. Wel blijkt wederom dat de mogelijkheid bestaat dat personen elkaar waarschuwen dat er op die bewuste locatie een controle is. Bij een gering aantal passanten wordt iedereen gefouilleerd en bij een te groot

‘aanbod’ van personen controleert de politie de persoon of personen die passeren nadat een controle is afgerond.

Horecacontrole

De politie controleert bij deze acties geselecteerde horecagelegenheden. Bij het selecteren van de horecagelegenheden wordt voornamelijk gekeken naar incidenten die zich voor hebben gedaan in het verleden. Er kan bij de actie gebruik gemaakt worden van voorverkenning en gekeken worden hoeveel mensen zich in de gelegenheid bevinden. Hierop kan het tijdstip en de politie-inzet aangepast worden. Als immers weinig personeel wordt ingezet, kan dit resulteren in een onoverzichtelijke en onveilige situatie.

Openbaar vervoerscontrole

De politie heeft de mogelijkheid reizigers in het openbaar vervoer te fouilleren, mits het vervoersmiddel zich binnen het veiligheidsrisicogebied bevindt. De bewuste bus-, metro- of tramroute wordt vooraf gekozen op basis van informatie over wapenincidenten. Het gaat hierbij vaak om nachtbussen die van en naar de uitgaansgebieden rijden. Het voordeel van dit soort acties is dat alle reizigers in een bus of tram kunnen worden gecontroleerd.

Actiemethoden: een top 3 per VRG

VRG Zuidoost

Tabel 3.1 presenteert een top 3 van toegepaste actiemethoden voor de twee veiligheidsrisicogebieden. VRG Zuidoost kent de volgende top 3:

1. Gebiedssurveillances (n=109);
2. Insluiting, zowel gebiedsafzetting als mini-insluiting (n=46);
3. Dynamische voertuigcontrole (n=41).

De gebiedssurveillances wordt verreweg het meest toegepast (n=109). Hierna volgt de insluiting (n=46) en dynamische voertuigcontrole (n=41). Het valt op dat de voorkeur van actiemethode vooral uit gaat naar actiemethoden die niet op een vaste locatie plaatsvinden. Ingevoerde respondenten bevestigen dit, en geven aan dat de politie in toenemende mate informatie gestuurd te werk gaat. Daarnaast zijn de acties kort van duur en komt het meer dan eens voor dat de politie tijdens één dienst meerdere actievormen toepast.

VRG Binnenstad

Voor het veiligheidsrisicogebied in de binnenstad geldt de volgende top 3:

1. Gebiedssurveillances (n=122);
2. Statische voertuigcontrole (n=58);
3. Insluiting (n=33).

Ook in dit veiligheidsrisicogebied wordt de gebiedssurveillance het meest toegepast als actiemethode. Op de tweede plaats staat de statische voertuigcontrole (n=58) en op de derde plaats de insluiting (n=33). VRG Binnenstad kiest ten opzichte van VRG Zuidoost relatief vaker voor een statische voertuigcontrole. Omgekeerd kiest VRG Zuidoost vaker voor de dynamische voertuigcontrole.

Tabel 3.1: Actiemethoden; Top 3 ¹³

Zuid-Oost		P1	P2	P3	P4	P5	P6	Totaal
1	- Gebiedssurveillance	15	21	17	21	31	4	109
2	- Insluiting	1	1	8	15	15	6	46
3	- Dynamische voertuigcontrole	9	6	9	7	7	3	41

Binnenstad		P1	P2	P3	P4	P5	P6	Totaal
1	- Gebiedssurveillance	36	19	24	17	15	11	122
2	- Statische voertuigcontrole	12	9	6	8	17	6	58
3	- Insluiting	2	2	7	3	13	6	33

Uitvoerend personeel: capaciteit en variatie

De samenstelling van het uitvoerende personeel kan van invloed zijn op verschillende aspecten van het preventief fouilleren. Allereerst bepaalt de beschikbare politiecapaciteit welke actiemethoden toegepast kunnen worden. Zo is bij het insluiten van een bepaald gebied doorgaans meer personeel nodig dan een gebiedssurveillance. Een ander voorbeeld betreft controles in het openbaar vervoer of de horecacontrole: beiden vergen de inzet van relatief veel personeel.

Hieronder presenteert tabel 3.2 een beknopt overzicht van de personele inzet voor het preventief fouilleren in Amsterdam. Hierbij maken wij een onderscheid tussen een groep met 10 of minder politieambtenaren, en een groep met meer dan 10 politieambtenaren.

In beide VRG's bestaat de personele inzet meestal uit een groep van meer dan 10 personen. In totaal zijn in VRG Zuidoost 63 acties gehouden met meer dan 10 man personeel. Daarentegen zijn in dit VRG 24 fouilleeracties gehouden met 10 of minder man personeel. Ook in het VRG Binnenstad wordt het merendeel van de acties gehouden met een groep van meer dan 10 man personeel. Om precies te zijn: 81 acties met meer dan 10 man personeel en 19 acties met 10 of minder man personeel.

¹³ De gebruikte perioden zijn hetzelfde als de gebruikte perioden in hoofdstuk 1. Dit geldt voor tabel 3.1 en 3.2

Tabel 3.2: Personele inzet preventief fouilleren Amsterdam; zes perioden

Personele inzet preventief fouilleren*							
	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	Periode 6	Totaal
VRG ZO	13	17	15	11	20	11	87
- ≤ 10	3	7	7	1	4	2	24
- > 10	10	10	8	10	16	9	63
VRG BS	25	15	14	15	20	11	100
- ≤ 10	7	1	5	4	2	0	19
- > 10	18	14	9	11	18	11	81

* Van sommige acties ontbreken de gegevens omtrent de personele inzet. Hierdoor komen de aantallen niet overeen met het totaal aantal gehouden acties (zie hoofdstuk 2).

Een tweede aspect is het type personeel: betreft het studenten, ervaren dienders of een mix van de twee? Het spreekt voor zich dat ervaren dienders sneller en doelmatiger te werk gaan, dan studenten die voor het eerst een fouilleeractie meedraaien. In de praktijk blijkt het vaak om een mix te gaan van ervaren en minder ervaren politiepersoneel. Deze *mix* wordt door studenten, hun begeleiders en de leidinggevenden als positief ervaren. Met name begeleiders en leidinggevenden geven te kennen dat op deze wijze een goede kennisuitwisseling kan plaatsvinden, en dat studenten gaandeweg ervaring kunnen opdoen met het instrument. Het is echter wel belangrijk te realiseren dat onervaren personeel de burger anders bejegend dan ervaren personeel.

Afhandeling

Wanneer een persoon is gefouilleerd en er niets is aangetroffen kan deze zijn weg vervolgen. Er wordt een folder meegegeven met extra informatie, waarmee het draagvlak voor de acties vergroot moet worden. In het geval dat er een wapen wordt aangetroffen ligt het aan het type wapen op welke manier de afhandeling plaats zal vinden.

Alle wapens worden in beslag genomen en er wordt direct een procesverbaal opgemaakt. De boetes zijn door de officier van te voren vast gesteld zodat de verbalisant direct het verbaal kan uitschrijven. Wil de persoon dit bedrag niet betalen, is er de mogelijkheid om het voor te laten komen. Hier blijkt vaak dat het bedrag dan alleen maar hoger uit valt. Voor vuurwapens gelden andere methoden van afhandeling. Wanneer deze aangetroffen worden, wordt de persoon direct aangehouden en volgt een huiszoeking.

Veiligheid politiepersoneel

De veiligheid van het personeel staat tijdens de acties op nummer één. Dit wordt gedurende elke briefing nadrukkelijk besproken zodat iedere diender op de hoogte is van de veiligheidsmaatregelen die er getroffen worden. Zo wordt er altijd met gele hesjes aan gefouilleerd om de zichtbaarheid van het politiepersoneel zo groot mogelijk te maken. Niet alleen ten opzichte van de burger, maar ook zeker ten opzichte van elkaar. Een andere veiligheidsmaatregel is dat auto's altijd met twee personen gecontroleerd worden om er voor te zorgen dat dit zo veilig mogelijk gebeurt. Wanneer er arrestanten gemaakt worden, worden deze zo snel mogelijk afgevoerd zodat het personeel weer verder kan gaan met de controles en de arrestanten zo kort mogelijk in de gaten gehouden hoeven worden. Verder worden studenten altijd begeleid door ervaren dienders zodat er geen fouten gemaakt worden waardoor de veiligheid in bedwang zou komen. Het komt de bejegening ten goede als twee agenten op vriendelijke wijze fouilleren, maar als enkele agenten fouilleren op enige afstand van het overige personeel, kan dit onder omstandigheden riskant zijn.

Maatschappelijk draagvlak

Meerdere respondenten bevestigen het gegeven dat een ruime meerderheid van de Amsterdamse burgers het preventief fouilleren steunt. Dit komt onder meer door de bejegening en ook doordat burgers begrijp *waarom* het instrument wordt ingezet. Eerdere metingen bevestigen dit. Hieronder worden enkele uitkomsten gepresenteerd.

- *Omnibus*¹⁴ Uit de telefonisch afgenomen Omnibusenquête onder een representatieve steekproef van Amsterdammers van 16 jaar en ouder blijkt onder meer dat 75% op de hoogte is van preventief fouilleren en dat bijna hetzelfde percentage (namelijk 76%) voorstander is van deze controleacties. Tevens heeft 76% er geen moeite mee om zelf gefouilleerd te worden.
- *Straatenquêtes*¹⁵ Het COT heeft in 2006 218 personen ondervraagd die onderworpen waren aan een fouilleercontrole. Tevens zijn 194 personen buiten de acties om gevraagd naar hun mening omtrent preventief fouilleren. Een ruime meerderheid van alle respondenten (61%, n=260) is voorstander van preventief fouilleren. Precies 66% van de zojuist gecontroleerde personen ervaart het politie optreden (zeer) positief.

---

¹⁴ Dienst onderzoek en statistiek, *Omnibus* 68: preventief fouilleren (3^e meting). Amsterdam, 2005.

¹⁵ COT (2006) *Evaluatie Preventief Fouilleren in Amsterdam: De stand van zaken*, Den Haag.

Preventief fouilleren: randvoorwaarden

Na een ruime vijf jaar fouilleren kan gesteld worden dat de politie in de twee VRG's het preventief fouilleren eigen heeft gemaakt. De contacten tussen de wijkteams, het lokale bestuur en het Openbaar Ministerie lopen goed, het draagvlak onder de burgers is positief, en de opbrengsten en externe effecten zijn niet gering. Al met al weet de politie goed gebruik te maken van het instrument.

In lijn met de verwachting dat in de toekomst één of meerdere gebieden aangewezen zullen worden als VRG, worden hieronder enkele randvoorwaarden geschetst, die – mede op basis van opgedane ervaringen – nuttig zijn voor een effectieve toepassing van het instrument.

Draagvlak

Het verdient de voorkeur om veel tijd en energie te investeren in het creëren van een solide maatschappelijk draagvlak voor preventief fouilleren. Vooral in VRG's met veel bewoners (zogenoemde “wijk-VRG's”) is het van evident belang dat een meerderheid van de bevolking achter de acties staat. VRG Zuidoost is hier een voorbeeld van. Dit gebied kent een hoge concentratie bewoners (zeker vergeleken het VRG Binnenstad). Het (snel) behalen van hoge wapenvangsten dient dan ook niet de eerste insteek te zijn (en het lokale bestuur zal deze verwachting ook niet moeten hebben). Eén van de belangrijke lessen die fouilleren in Amsterdam heeft opgeleverd, is dat een solide draagvlak op de lange termijn gunstig blijkt voor de toepassing van het instrument. Draagvlak heeft gevolgen voor de medewerking, waardering en het subjectieve veiligheidsgevoel van de burger. Tevens levert het legitimiteit voor de politie op.

Wapenopbrengsten

Paragraaf 3.2 beschrijft diverse actiemethoden. Elke actiemethode kent zowel voordelen als nadelen. Er bestaat niet één type effectieve actiemethode, maar op basis van verschillende contextuele factoren kan beredeneerd worden welke actie meer en welke minder effectief zal zijn. De opbrengsten en effecten van preventief fouilleren kunnen, binnen de vastgestelde kaders, langs de volgende lijnen worden vergroot:

- Maatwerk: het zorgvuldig uitkiezen van tijden en locaties verhoogd de kans op effectieve acties;
- Relatief kleine, korte controleacties op verschillende plaatsen werken meestal effectiever in gebieden waar snel doorgebeld wordt. Het doorbellen door burgers maakt een actie snel kapot, hetgeen tot een vermindering van de opbrengsten leidt. De politie dient hiermee rekening te houden;

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

Opbrengsten

1. Vanaf de eerste controleactie (29 november 2002) tot en met de laatste actie in maart 2008 zijn in de twee veiligheidsrisicogebieden bij 217 fouilleeracties 91.525 personen, 9.697 voertuigen en 528 horecagelegenheden gecontroleerd. Daarbij zijn in totaal 1.921 wapens in beslag genomen: voornamelijk steekwapens. Tevens zijn 245 personen aangehouden op basis van de WWM.
2. In de zesde en meest recente controleperiode - juli 2007 tot en met maart 2008 - zijn in de twee VRG's bij elkaar 47 acties gehouden: 18 in VRG Zuidoost en 29 in VRG Binnenstad. Daarbij zijn in totaal 16.306 personen, 1.733 voertuigen en 81 horecagelegenheden gecontroleerd. De politie nam 388 wapens in beslag (wederom overwegend steekwapens). Er zijn 46 arrestanten gemaakt op basis van de WWM.

Wapenincidenten: VRG's, hot spots en Amsterdam

1. In het meest recente onderzoeksjaar (periode 4) - april 2007 tot en met maart 2008 - worden in *VRG Binnenstad* 626 wapenincidenten geregistreerd. Dat zijn 122 incidenten minder dan in periode 1: van april 2004 tot en met maart 2005. De *overall* daling - periode 1 versus periode 4 - bedraagt 16,3% (n=16,3%). In het laatste jaar stijgt het aantal wapenincidenten met 6,3% (n=37).
De hot spots in VRG Binnenstad bevinden zich voornamelijk op of rondom de volgende locaties: Leidsebuurt (Leidseplein en omgeving); Rembrandtpleinbuurt (Rembrandtplein, Thorbeckeplein en omgeving); Het gehele wallengebied (van Wallen Zuid naar Wallen Noord en omgeving); Stationseiland en Koepel/Nieuwendijkkwartier. Het valt op dat relatief veel wapengeweld is gerelateerd aan de uitgaansfunctie van de binnenstad.
2. *VRG Zuidoost* telt in het meest recente onderzoeksjaar (april 2007 tot en met april 2008) 411 wapenincidenten. In dezelfde periode, drie jaar eerder, werden nog 552 wapenincidenten geregistreerd. De *overall* daling bedraagt derhalve 141 wapenincidenten, hetgeen

neerkomt op een afname met 25,5%. In het laatste jaar daalt het aantal wapenincidenten fors met 20,4% (n=165).

De hot spots in VRG Zuidoost bevinden zich voornamelijk op of rondom de volgende locaties: Amsterdamse poort; Oude H-Buurt; E/G Buurt; Venserpolder; Bijlmermuseumbuurt; K Buurt en F/D Buurt. Het valt op dat er veel drugsverslaafden worden betrapt op wapenbezit, dat er relatief veel straatroof wordt gepleegd en dat de wapendelicten relatief vaak worden gepleegd in een portiek, lift of trappenhuis.

3. *Hot spot Amsterdam-West* telt in periode 4 (april 2007 tot en met april 2008) in totaal 369 wapenincidenten. In deze hot spot stijgt het aantal wapenincidenten *overall* – dus tussen periode 1 en periode 4 - met 15%. Deze stijging doet zich met name voor tussen periode 1 en periode 2. In het laatste jaar daalt het aantal wapenincidenten licht, met ruim 6% (n=24).

De hot spots in Amsterdam-West bevinden zich voornamelijk op of rondom de volgende locaties: De Baarsjes (Mercatorplein en omgeving); Postjesweg; Oud West (Kinkerbuurt, Da Costabuurt); Geuzenbuurt en Overtoomse Veld. Het valt op dat er in de hot spot Amsterdam-West relatief vaak (nep)vuurwapens worden aangetroffen of gebruikt.

4. *Hot spot Amsterdam-Oost* telt in periode 4 (april 2007 tot en met april 2008) in totaal 245 wapenincidenten. Deze hot spot noteert een *overall* daling van het aantal wapenincidenten met 5,7% (n=15). Tussen periode 2 en periode 3 stijgt het aantal incidenten met bijna 5% (n=12).

De hot spots in Amsterdam-Oost bevinden zich voornamelijk op of rondom de volgende locaties: Indische buurt en omgeving; Ambonpleinbuurt; Dapperbuurt (noord/zuid) en Transvaalbuurt.

5. In de hele stad daalt het aantal wapenincidenten in de gehele onderzoeksperiode met 107 wapenincidenten: van 4.105 naar 3.998. Dit komt neer op een afname van 2,6%. Deze daling wordt voor een groot gedeelte gerealiseerd in de twee VRG's. Want, als we de twee VRG's buiten beschouwing laten, doet er zich juist een stijging voor met 5,6%: van 2.805 (periode 1) naar 2.961 wapenincidenten (periode 4).

6. Amsterdam wordt onderverdeeld in vijf grote gebieden: Noord, Oost, Zuid, West en Centrum. Het valt op dat in Noord en West het aantal wapenincidenten stijgt. In Noord bedraagt de stijging 21% (n=65) en in West 9% (n=95). In West gaat het vooral om de stadsdelen De Baarsjes, Geuzenveld/Slotermeer en Slotervaart. In Noord vindt de stijging plaats in stadsdeel Amsterdam-Noord.

Preventief fouilleren: de werkwijze

1. De Amsterdamse politie heeft de afgelopen jaren geleerd om het instrument preventief fouilleren toe te passen. Het is gelukt om twee lastig te combineren doelstellingen toch met elkaar te verenigen. Het betreft het streven naar gunstige externe effecten (wapenopbrengsten en een afname van het aantal wapenincidenten) en het streven naar maatschappelijk draagvlak voor het preventief fouilleren. Immers, de wapenincidenten zijn in de afgelopen jaren gedaald in de twee VRG's en de ontwikkeling is in de VRG's beduidend gunstiger dan in de 'rest van Amsterdam'. En voor zover er onder burgers is gepeild naar de mening over preventief fouilleren, blijkt de publieke steun fors te zijn. Deze resultaten hangen onder meer samen met de wijze waarop gestalte wordt gegeven aan het preventief fouilleren. Belangrijke bouwstenen zijn:
  - Geef bij spanningen tussen externe (wapen)effecten en het maatschappelijk draagvlak voorrang aan dit laatste (en neem dus bijvoorbeeld de tijd om het preventief fouilleren uit te leggen aan mensen die 'echt niet weten wat hen overkomt');
  - Behandel iemand die wordt gefouilleerd als een burger en niet als een verdachte: omdat hij of zij dat simpelweg niet is, maar ook omdat een houding die verdenking verraadt weerstand op zou roepen;
  - Zorg dat de burger die wordt gefouilleerd, wordt geïnformeerd over het preventief fouilleren. De Amsterdamse politie doet dit vooraf en achteraf (onder meer met behulp van een folder);
  - Politie mannen fouilleren mannen en politievrouwen fouilleren vrouwen;
  - Het oponthoud van burgers vanwege het fouilleren wordt tot een minimum beperkt;
  - De politie zorgt dat ze het aantal mensen dat wordt gecontroleerd afstemt op de personele inzet van de politie, zodat ze rustig en veilig kan werken, omdat nu eenmaal altijd de kans bestaat dat de politie wapens of andere verboden spullen aantreft (en onduidelijk is hoe de betrapte burgers daarop reageren);

- Het politiepersoneel wordt steevast gebriefd en gedebriefd: om de bijzondere kenmerken van het preventief fouilleren te benadrukken, onduidelijkheden weg te nemen en om bijzondere ervaringen te bespreken;
- Er worden actiemethoden gehanteerd die passen bij de trends in de wapenincidenten, bij de infrastructuur en bij het sociale verkeer op een locatie. Zo kan aan de ene kant rustig en veilig worden gecontroleerd, maar neemt tegelijkertijd de kans toe dat er wapens worden aangetroffen of dat aan personen die (soms of geregeld) wapens op zak (kunnen) hebben het signaal wordt afgegeven dat ze ‘gepakt’ kunnen worden;
- Door rustig en netjes te fouilleren op locaties met relatief veel wapenincidenten, wordt door het overgrote deel van de mensen geaccepteerd dat ook zij worden gecontroleerd. Die acceptatie neemt toe als ze zien dat anderen om hen heen, zo mogelijk, ook worden gecontroleerd;
- De politie wisselt bij een actie de controlelocaties, met name als een actie ‘stuk is’. Ze wisselt ook de actiemethoden af: per dienst of tussen de diensten;
- De politie heeft ontdekt dat relatief korte acties (ongeveer 4 uren) met niet te veel personeel (in relatie tot het ‘aanbod’ van te controleren personen) het meest effectief zijn.
- De politie doet haar voordeel met registraties van wapenincidenten en wapenopbrengsten, omdat die een indicatie zijn voor de externe effecten. De zogeheten omnibusenquêtes en de uitkomsten van stratenquêtes geeft de politie een beeld van het maatschappelijk draagvlak.

4.2 Aanbevelingen

1. Op basis van de aard en omvang van de wapenincidenten in VRG Zuidoost en VRG Binnenstad, in combinatie met de behaalde effecten, is het verstandig in de gebieden door te gaan met preventief fouilleren. Geef wel bij het preventief fouilleren in VRG Binnenstad prioriteit aan de locaties met de meeste wapenincidenten, waaronder locaties (zoals het Rembrandtplein) waar het aantal wapenincidenten in het afgelopen jaar is toegenomen. In VRG Zuidoost kan geprobeerd worden om met een wat kleinere politie-inzet bij preventief fouilleren de effecten vast te houden of verder te verbeteren.

2. We hebben in eerdere rapportages reeds aangeraden om op de hot spots in Amsterdam-West en Amsterdam-Oost over te gaan tot preventief fouilleren, omdat in deze gebieden relatief veel wapenincidenten plaatsvinden. De lichte daling van het aantal wapenincidenten in het afgelopen jaar in deze twee gebieden veranderen dit niet, te meer omdat met preventief fouilleren een gunstig effect valt te bereiken. We denken daarbij aan een afname zoals die in enkele jaren tijd is gerealiseerd in VRG Zuidoost en VRG Binnenstad.
3. Indien wordt gestart met preventief fouilleren in Amsterdam-West en –Oost, geef dan prioriteit en zo nodig voorrang aan het maatschappelijk draagvlak. Het past bij deze lijn om heel duidelijk te maken wat de grenzen zijn van de aan te wijzen veiligheidsrisicogebieden in West en Oost en voor welke periode deze VRG's worden aangewezen. Dit stelt iedereen in dit gebied in staat om te zorgen dat hij of zij geen wapen bij zich heeft en dus ook niet betrap kan worden.
4. Indien wordt gestart met preventief fouilleren in Amsterdam-West en –Oost, dienen de ervaringen en resultaten goed in kaart te worden gebracht. Het is raadzaam om de stadsdelen (bestuur en politiek) hierover te informeren, onder meer door middel van rapportages over opbrengsten, wapenincidenten en maatschappelijk draagvlak.
5. Indien wordt gestart met preventief fouilleren in Amsterdam-West en –Oost, dient te worden geprofiteerd van de kennis en ervaringen die zijn opgedaan in VRG Binnenstad en VRG Zuidoost. Er dient wel rekening te worden gehouden met specifieke lokale omstandigheden in West en Oost.
6. Het vergt discipline van het politiepersoneel om telkens netjes en rustig burgers te controleren en om niet te kiezen voor controle van personen die als een soort halve verdachte worden gezien en als zodanig tegemoet worden getreden. De politie is zich hiervan bewust en toont dat ook op straat, maar er moet blijvend op worden gelet: bij briefings, maar ook door mensen die het preventief fouilleren volgen, zoals officieren van justitie, bestuurders en politici.

Literatuur en bronnen

COT (2006) *Evaluatie Preventief Fouilleren in Amsterdam: De stand van zaken*, Den Haag.

Dienst onderzoek en statistiek, *Omnibus 68: preventief fouilleren (3^e meting)*, Amsterdam, 2005.

Dijk, V (2008) *Wapenincidenten in Amsterdam-West & -Oost: een stand van zaken*, Den Haag.

E.J. van der Torre & H.B. Ferwerda, *Preventief Fouilleren*, Kerckebosch/Zeist (Programma Politie en Wetenschap), 2005.

Hot spot analyse, MiO, Sentient Information Systems.

Opbrengsten (Excel), Politie Amsterdam-Amstelland.

Torre, van der E., Dijk, V. (2007) *Evaluatie Preventief Fouilleren in Amsterdam: Opbrengsten, wapenincidenten en hot spots*, Den Haag.

Wapenincidenten (Excel), MiO, Sentient Information Systems.

Bijlage 1

Methodologische verantwoording

Hieronder volgt een uitwerking van alle methoden die in het kader van deze evaluatie toegepast zijn.

I. Inventarisatie en analyse van de opbrengsten

Ten behoeve van de opbrengstanalyse is ons door de politie Amsterdam-Amstelland een Excel databestand aangeleverd met de gegevens van alle gehouden acties in Amsterdam tot en met 2002. De politie vult na iedere fouilleeractie actie het bestand op een gestandaardiseerde wijze aan.

De analyse van de opbrengsten kent ook een trendanalyse. Deze trendanalyse is verdeeld over 6 perioden, te weten:

- Periode 1: november 2002 tot en met mei 2003;
- Periode 2: juli 2003 tot en met maart 2004;
- Periode 3: april 2004 tot en met maart 2005;
- Periode 4: april 2005 tot en met maart 2006;
- Periode 5: april 2006 tot en met maart 2007;
- Periode 6: april 2007 tot en met maart 2008.

II. Inventarisatie en analyse van de wapenincidenten

De gegevens die gebruikt zijn ten behoeve van de inventarisatie en analyse van wapenincidenten zijn ons door de politie Amsterdam-Amstelland toegestuurd. Sentient Information Systems¹⁶ heeft hiervoor de feitelijke dataverzameling verricht met behulp van het data mining programma *datadetective*.

Voor de trendanalyse worden de volgende vier perioden onderscheiden:

- Periode 1: april 2004 tot en met maart 2005;
- Periode 2: april 2005 tot en met maart 2006;
- Periode 3: april 2006 tot en met maart 2007;
- Periode 4: april 2007 tot en met maart 2008.

---

¹⁶ Zie: www.sentient.nl.

Hot spots in Amsterdam

Voor de stad Amsterdam is een zogeheten hot spot analyse uitgevoerd. Een bepaald gebied wordt aangemerkt als zijnde een hot spot wanneer de *concentratie* van het wapengeweld een stempel drukt op dat gebied. In hot spots vindt naar verhouding een omvangrijk deel van het totale aantal wapenincidenten plaats. De omvang van een hot spots wordt in essentie niet beperkt door buurt- of stadsdeel grenzen, maar enkel door politiecijfers over aangiften van misdrijven en aanhoudingen en op basis van reacties en klachten van omwonenden.

In deze evaluatie wordt voor de hot spot analyse een onderzoeksperiode gehanteerd van één jaar: april 2007 tot en met maart 2008.

De hot spots en de bijhorende gegevens is ons aangeleverd door de politie Amsterdam-Amstelland. Sentient Information Systems heeft hiervoor de feitelijke werkzaamheden verricht met behulp van het data mining programma *datadetective*.

Hot spots Amsterdam-West & -Oost

In hoofdstuk 2 wordt aandacht besteed aan de twee hot spots in Amsterdam-West en Amsterdam-Oost. De twee hot spots zijn in het rapport ‘Wapenincidenten in Amsterdam-West & -Oost: een stand van zaken’¹⁷ uitgelicht als zijnde gebieden waar op lokaal niveau een hoge concentratie van wapengeweld is. De gebiedsomschrijving van de hot spots is als volgt:

Amsterdam-West

Het hot spot gebied in Amsterdam-West bevindt zich met name rondom de volgende gebieden:

- De Baarsjes (Mercatorplein en omgeving);
- Postjesweg;
- Geuzenbuurt;
- Oud West (Kinkerbuurt, Da Costabuurt);
- Overtoomse Veld.

De hot spot bevindt zich geheel of gedeeltelijk binnen de volgende postcodegebieden:

Postcodegebieden hot spot West:						
Postcodegebied 1053 dekt het grootste gedeelte van de hot spot.						
'1016'	'1051'	'1052'	'1053'	'1054'	'1055'	'1056'
'1058'	'1061'	'1062'	'1064'	'1065'	'1066'	'1057'

¹⁷ Dijk, V (2008) *Wapenincidenten in Amsterdam-West & -Oost: een stand van zaken*, Den Haag.

Amsterdam-Oost

Het hot spot gebied in Amsterdam-Oost bevindt zich met name rondom de volgende gebieden:

- Indische buurt en omgeving;
- Ambonpleinbuurt;
- Dapperbuurt (noord/zuid);
- Transvaalbuurt.

De hot spot bevindt zich geheel of gedeeltelijk binnen de volgende postcodegebieden:

Postcodegebieden hot spot Oost: Postcodegebied 1094 dekt het grootste gedeelte van de hot spot.							
'1018'	'1019'	'1091'	'1092'	'1093'	'1094'	'1095'	'1098'

VRG Zuidoost

De concentratiegebieden bevinden zich voornamelijk rondom de volgende locaties:

- Amsterdamse poort;
- Oude H-Buurt;
- E/G Buurt;
- Venserpolder;
- Bijlmermuseumbuurt;
- K Buurt;
- F/D Buurt.

VRG Binnenstad

De concentratiegebieden bevinden zich voornamelijk rond de volgende locaties:

- Leidsebuurt (Leidseplein en omgeving);
- Rembrandtpleinbuurt (Rembrandtplein, Thorbeckeplein en omgeving);
- Het gehele wallengebied (van Wallen Zuid naar Wallen Noord en omgeving);
- Stationseiland;
- Koepel/Nieuwendijkkwartier.

Definitie ‘wapenincident’

Onder wapenincidenten verstaan wij in dit onderzoek de politieregistraties in X-pol van misdrijven waar volgens de ingevoerde informatie een wapen in het spel is geweest.¹⁸ Elke mutatie wordt op zaaksniveau aangemaakt door een politieambtenaar. Eén mutatie gaat dus over één zaak bij correcte invoer. Er zijn uiteraard invoerfouten door politiemensen mogelijk in X-Pol, maar die fouten zijn systematisch, in die zin dat ze uiteindelijk op elke plek en in elke onderzoeksperiode een vergelijkbare omvang hebben. De cijfers zijn dan ook betrouwbaar, in die zin dat ze onderling kunnen worden vergeleken: tussen gebieden en in de tijd. .

Als wapenincident wordt *niet* aangemerkt: alle zaken die als huiselijk geweld zijn aangemerkt, alsook de zaken die als gevolg van een preventief fouilleeractie in het X-pol systeem zijn opgenomen.

Definiëring top-5 incidenten.

Aard wapenincident	Definitie
<i>Straatroof</i>	Het met geweld of met bedreiging met geweld wegnemen of afpersen van enig goed, gepleegd tegen personen, die zich op een openbare plaats bevinden, dan wel de poging daartoe.
<i>Bedreiging</i>	Verbale (met woorden) of fysieke bedreiging (reëel gevaar door gebruik (vuur)wapen) houdt het volgende in: Bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht (bij de bedreigde / het slachtoffer is de indruk gewekt dat werkelijk een ernstige inbreuk wordt gemaakt op zijn persoonlijke vrijheid).
<i>Bezit overige wapens</i>	Onder bezit overige wapens vallen alle wapens die niet als vuurwapen worden gezien
<i>Bezit vuurwapens</i>	Onder het <i>illegaal in bezit hebben</i> van een vuurwapen wordt verstaan het in eigendom hebben van een vuurwapen zonder vergunning. 'Een vuurwapen' wordt binnen de Nederlandse Wet Wapens en Munitie (WWM) omschreven als: <i>Een voorwerp bestemd of geschikt om projectielen of stoffen door een loop af te schieten, waarvan de werking berust op het teweegbrengen van een scheikundige ontploffing of een andere scheikundige reactie.</i> Binnen dit onderzoek worden gaspistolen, gasrevolvers en imitatievuurwapens ook meegerekend
<i>Eenvoudige mishandeling</i>	Eenvoudige mishandeling (art. 300 Sr.) a. Mishandeling zonder slagwapen (slaan/schoppen) waardoor aanzienlijk

¹⁸ Indien er bijvoorbeeld gesproken wordt over bedreigingen, dan gaat het dus om bedreigingen met gebruikmaking van één (of meerdere) wapen(s).

	<p>lichamelijk letsel, niet zijnde zwaar lichamelijk letsel, wordt veroorzaakt.</p> <p>b. Mishandeling met behulp van een slagwapen (stok, stoelpoot, paraplu, knuppel) of door een kopstoot, waardoor beperkt lichamelijk letsel wordt veroorzaakt.</p> <p>c. Mishandeling met behulp van een slagwapen (stok, stoelpoot, paraplu, knuppel) of door een kopstoot, waardoor aanzienlijk, niet zijnde zwaar lichamelijk letsel wordt veroorzaakt.</p>
<i>Overval op overige objecten</i>	<p>Het met geweld of onder bedreiging van geweld wegnemen of afpersen van enig goed van een persoon in een besloten pand (niet zijnde een woning of geldinstelling), dan wel de poging daartoe.</p>

III. Interviews

Ten behoeve van deze evaluatie zijn de volgende politiemensen geïnterviewd:

- Dhr. G. Peters, *VRG Binnenstad*
- Dhr. S. Van de Waard, *VRG Zuidoost*
- Dhr. P. Koning, *VRG Zuidoost*

Bijlage 2

Opbrengsten: de eerste vijf controleperiodes

Controleperiode 1: november 2002 tot en met mei 2003

In VRG Zuidoost controleerde de politie in deze periode bij 11 acties ruim zesduizend (6.020) personen en 563 voertuigen. De wapenopbrengst bedroeg: 4 vuurwapens (waarvan 2 nep), 4 slagwapens, 48 steekwapens en 10 andere wapens (onder andere diverse eenheden munitie, een seinpistool, een alarmpistool, een gasbuisje, een baksteen, inbrekerswerktuig en cs-gas). De politie arresteerde 42 personen: 23 maal inzake de WWM.

In VRG Binnenstad werden bij 11 controleacties bijna zevenduizend mensen (6.925) gefouilleerd en 1.238 voertuigen doorzocht. De politie maakte 67 arrestanten: 43 inzake de WWM. De wapenopbrengst bedroeg: 5 vuurwapens (waarvan alle 5 nep), 30 slagwapens, 175 steekwapens en 41 andere wapens.

Tabel 1: Opbrengsten controleperiode 1: november 2002 tot en met mei 2003.

Totaalopbrengsten Amsterdam			
November 2002 tot en met mei 2003			
	VRG Zuidoost	VRG Binnenstad	Totaal
Aantal acties	11	11	22
Personen	6020	6925	12945
Voertuigen	563	1238	1801
Horecagelegenheden	13	27	40
Aanhoudingen totaal	42	67	109
- WWM	23	43	66
- Overig	19	24	43
Totaal wapens	66	251	317
- Vuurwapens	4 (waarvan 2 nep)	5 (waarvan 5 nep)	9
- Steekwapens	48	175	223
- Slagwapens	4	30	34
- Overig	10	41	51
Arbeidsuren ¹⁹	3002	2139	5141

¹⁹ Onder het aantal arbeidsuren valt meer dan enkel de uren die de politie effectief op straat doorbrengt. De voorbereiding van de acties, de (de) briefing en de pauzes worden ook meegeteld.

Controleperiode 2: juli 2003 tot en met mei 2004

De politie voerde in deze periode 20 controleacties uit in VRG Zuidoost. Ze controleerden daarbij 11.727 personen en 1.261 voertuigen. Het leverde 108 wapens op: 3 vuurwapens, 8 slagwapens, 87 steekwapens en 10 andersoortige wapens. In totaal zijn 46 personen gearresteerd, waarvan 19 op grond van de WWM.

In VRG Binnenstad fouilleerde de politie bij evenveel controleacties (20) bijna veertienduizend personen (13.856) en controleerde daarbij 1.732 voertuigen. De acties hebben 371 wapens opgeleverd: 4 vuurwapens (waarvan 1 nep), 24 slagwapens, 316 steekwapens en 27 andere wapens. De controle acties resulteerden in 62 aanhoudingen: 14 keer inzake de WWM.

Bij de fouilleringen werden naar bovenstaande wapens ook onder andere traangas, methadontabletten, nep-speed, een bijl, pepperspray en diverse tangen aangetroffen.

Tabel 2: Opbrengsten controleperiode 2: juli 2003 tot en met mei 2004.

Totaalopbrengsten Amsterdam			
Juli 2003 tot en met mei 2004			
	VRG Zuidoost	VRG Binnenstad	Totaal
Aantal acties	20	20	40
Personen	11.727	13.856	25.583
Voertuigen	1.261	1.732	2.993
Horecagelegenheden	57	77	134
Aanhoudingen totaal	46	62	108
- WWM	19	14	33
- Overig	27	48	75
Totaal wapens	108	371	479
- Vuurwapens	38	4 (waarvan 1 nep)	42
- Steekwapens	87	24	111
- Slagwapens	87	316	403
- Overig	10	27	37
Arbeidsuren	4.540	3.507	8.074

Controleperiode 3: juni 2004 tot en met mei 2005

In de periode van juni 2004 tot en met mei 2005 voerde de politie in VRG Zuidoost 12 controleacties uit. Daarbij zijn 5.803 personen gefouilleerd en 488 voertuigen doorzocht. De acties hebben in totaal 55 wapens opgeleverd: 3 vuurwapens, 2 slagwapens, 42 steekwapens en 8 andersoortige wapens. De politie maakte 33 arrestanten: 15 maal inzake de WWM.

In dezelfde controleperiode voerde de politie in VRG Binnenstad 16 controleacties uit. In totaal zijn 6.351 personen en 856 voertuigen gecontroleerd. Dit leverde in totaal 183 wapens op: 2 vuurwapens (beiden nep), 15 slagwapens, 141 steekwapens en 25 andersoortige wapens. In totaal zijn hierbij 40 arrestaties gemaakt: 21 in het kader van de WWM.

Naast de bovenstaande wapens zijn onder andere traangas, vuurwerk, pepperspray, gestolen goederen, hard- en softdrugs, munitie en cs-gas gevonden.

Tabel 3: Opbrengsten controleperiode 3: juni 2004 tot en met mei 2005.

Totaalopbrengsten Amsterdam			
Juni 2004 tot en met mei 2005			
	VRG Zuidoost	VRG Binnenstad	Totaal
Aantal acties	12	16	28
Personen	5.803	6.351	12.154
Voertuigen	488	856	1.344
Horecapanden	48	62	110
Totaal aanhoudingen	33	40	73
- Wwm	15	21	36
- Overig	18	19	37
Totaal wapens	55	183	238
- Vuurwapens	3	2 (2 nep)	5
- Steekwapens	42	141	183
- Slagwapens	2	15	17
- Overig	8	25	33
Arbeidsuren	2.239,50	1.607	3.846,50

Controleperiode 4: juni 2005 tot en met mei 2006

In periode 4 zijn in VRG Zuidoost tijdens 17 controleacties in totaal 2.914 personen en 143 voertuigen gecontroleerd. Daarbij zijn alles bij elkaar 68 wapens in beslag genomen: 3 vuurwapens (waarvan 2 nep), 1 slagwapen, 57 steekwapens en 7 andersoortige wapens. De politie maakte 34 arrestanten: 19 op grond van de WWM.

In dezelfde periode zijn in VRG Binnenstad 16 acties gehouden. Daarbij zijn in totaal 4.773 personen gefouilleerd. Er zijn 569 auto's gecontroleerd. De wapenopbrengsten zijn als volgt (totaal 133): 2 vuurwapens, 9 slagwapens, 118 steekwapens en 4 andere type wapens. Hierbij zijn 40 arrestanten gemaakt, waarvan 13 inzake WWM.

Naast de bovenstaande wapens zijn onder andere een gestolen rijbewijs, een gestolen GSM, vuurwerk, hard- en softdrugs, munitie en cs-gas gevonden.

Tabel 4: Opbrengsten controleperiode 4: juni 2005 tot en met mei 2006.

Totaalopbrengsten Amsterdam			
Juni 2005 tot en met mei 2006			
	VRG Zuidoost	VRG Binnenstad	Totaal
Aantal acties	17	16	33
Personen	2.914	4.773	7.687
Voertuigen	143	569	712
Horecapanden	25	31	56
Totaal aanhoudingen	34	40	74
- <i>Wwm</i>	19	13	32
- <i>Overig</i>	15	27	42
Totaal wapens	68	133	201
- <i>Vuurwapens</i>	3 (2 nep)	2	5
- <i>Steekwapens</i>	57	118	175
- <i>Slagwapens</i>	1	9	10
- <i>Overig</i>	7	4	11
Arbeidsuren	895,42	1.176,5	2.071,92

Controleperiode 5: juli 2006 tot en met april 2007

Bij 22 controleacties zijn in VRG Zuidoost 8.287 personen en 279 voertuigen gecontroleerd. Er is gecontroleerd in 72 horecagelegenheden. Daarbij zijn in totaal 131 wapens in beslag genomen: 130 steekwapens, 1 slagwapen en 4 andersoortige wapens. De politie maakte 77 arrestanten: 15 inzake WWM.

In VRG Binnenstad zijn tijdens 25 acties in totaal 8.563 personen en 835 auto's gecontroleerd. Er zijn 35 horecagelegenheden gecontroleerd. Daarbij zijn in totaal 161 wapens in beslag genomen: 1 nepvuurwapen, 12 slagwapens, 137 steekwapens en 11 andere wapens. De politie maakte 39 arrestanten, waarvan 15 inzake WWM.

Tabel 5: Opbrengsten controleperiode 5: juli 2006 tot en met juni 2007.

Totaalopbrengsten Amsterdam			
juli 2006 tot en met juni 2007			
	VRG Zuidoost	VRG Binnenstad	Totaal
Aantal acties	22	25	47
Personen	8.287	8.563	16.850
Voertuigen	279	835	1114
Horecagelegenheden	72	35	107
Aanhoudingen totaal	77	39	116
- <i>WWM</i>	15	15	30
- <i>Overig</i>	62	24	86
Totaal wapens	131	161	292
- <i>Vuurwapens</i>	0	1 (waarvan 1 nep)	1
- <i>Steekwapens</i>	130	137	267
- <i>Slagwapens</i>	1	12	13
- <i>Overig</i>	4	11	15
Arbeidsuren	1.526	1.727	3.253

Bijlage 3

Algemene trendanalyse op stadsdeelniveau: 2004 tot en met 2008

Wapenincidenten in Amsterdam - Stadsdeelniveau 2004 - 2008						
Stadsdeel	P. 1	P. 2	P. 3	P. 4	4 vs 1	4 vs 3
West	1.046	1.039	1.109	1.141	+95, +9,1%	+32, +2,9%
- Westerpark	151	129	136	133	-18, -11,9%	-3, -2,2%
- Oud-West	167	139	164	137	-30, -18,0%	-27, -16,5%
- De Baarsjes	114	158	158	149	+35, +30,7%	-9, -5,7%
- Bos en Lommer	137	85	116	149	+12, +8,8%	+33, +28,4%
- Geuzenveld/Slotermeer	152	172	187	194	+42, +27,6%	+7, +3,7%
- Osdorp	141	158	154	146	+5, +3,5%	-8, -5,2%
- Slotervaart	184	198	194	233	+49, +26,6%	+39, +20,1%
- Westpoort *	47	34	25	129	+82, +174,5%	+104, +416,0%
Oost	454	399	462	440	-14, -3,1%	-22, -4,8%
- Oost/Watergraafsmeer	279	263	320	278	-1, -0,4%	-42, -13,1%
- Zeeburg	175	136	142	162	-13, -7,4%	+20, +14,1%
Amsterdam-Noord	309	319	358	374	+65, +21,0%	+16, +4,5%
Zuid	1.185	1.171	1.198	1.010	-175, -14,8%	-188, -15,7%
- Zuidoost	791	783	794	614	-177, -22,4%	-180, -22,7%
- Oud Zuid	260	270	290	257	-3, -1,2%	-33, -11,4%
- ZuiderAmstel	134	118	114	139	+5, +3,7%	+25, +21,9%
Amsterdam-Centrum	1.038	935	862	884	-154, -14,8%	+22, +2,6%
Totaal **	4.079	3.897	4.014	3.978	-101, -2,5%	-36, -0,9%

* Westpoort is niet meegenomen in de totaalberekening van "West" vanwege het feit dat Westpoort geen stadsdeel is, maar onder de verantwoordelijkheid valt van het college van B&W.

** Het kan voorkomen dat een wapenincident niet te herleiden is naar een bepaald stadsdeel. Het aantal keer dat dit per periode voorkomt, bedraagt: periode 1: 26, periode 2: 17, periode 3: 20, periode 4: 17

Wapenincidenten in buurten – VRG Zuidoost

Wapenincidenten in VRG Zuidoost 2004 - 2008						
	Omschrijving	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1
1	Amsterdamse Poort	106	85	89	68	-38, -35,8%
2	E-Buurt	77	66	38	46	-31, -40,3%
3	G-Buurt West	30	34	39	31	+1, +3,3%
4	F-Buurt	22	22	16	30	+8, +36,4%
5	Bijlmermuseum-Zuid	51	57	35	27	-24, -47,1%
6	Venserpolder West	30	27	25	27	-3, -10,0%
7	Hakfort/Huigenbos	12	35	39	26	+14, +116,7%
8	Hoptille	14	27	25	25	+11, +78,6%
9	Venserpolder Oost	22	18	26	22	-
10	G-Buurt Noord	12	14	22	22	+10, +83,3%
11	D-Buurt	51	40	44	18	-33, -64,7%
12	K-Buurt Midden	42	36	39	17	-25, -59,5%
13	Rechte H-Buurt	29	26	34	17	-12, -41,4%
14	Bijlmermuseum	24	14	19	15	-9, -37,5%
15	Kortvoort	22	15	15	12	-10, -45,5%
16	Grunder/Koningshoef	5	5	3	6	+1, +20,0%
17	Vogeltjeswei	3	6	8	2	-1, -33,3%
18	Bijlmerpark Oost	0	1	0	0	-
	Totaal	552	528	516	411	-141, -25,5%

Wapenincidenten in buurten – VRG Zuidoost

Wapenincidenten in VRG Binnenstad 2004 - 2008						
	Omschrijving	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	4 vs 1
1	Burgwallen Oost	68	61	65	83	+15, +22,1%
2	Oude Kerk e.o.	66	57	78	81	+15, +22,7%
3	Leidsebuurt Noordoost	35	28	44	33	-2, -5,7%
4	Rembrandtpleinbuurt	14	22	28	31	+17, +121,4%
5	Waterloopleinbuurt	31	29	25	28	-3, -9,7%
6	Leidsebuurt Noordwest	18	16	20	28	+10, +55,6%
7	Spuistraat Noord	17	26	9	26	+9, +52,9%
8	Stationsplein e.o.	36	31	18	25	-11, -30,6%
9	Kop Zeedijk	79	68	34	22	-57, -72,2%
10	Nes e.o.	14	15	16	21	+7, +50,0%
11	Begijnhofbuurt	18	22	19	21	+3, +16,7%
12	Reguliersbuurt	49	43	29	21	-28, -57,1%
13	BG-Terrein e.o.	14	8	15	20	+6, +42,9%
14	Leidsebuurt Zuidoost	8	13	13	17	+9, +112,5%
15	Spuistraat Zuid	7	23	14	15	+8, +114,3%
16	Hemelrijk	33	20	14	14	-19, -57,6%
17	Nieuwendijk Noord	51	31	24	14	-37, -72,5%
18	Nieuwmarkt	42	17	10	14	-28, -66,7%
19	Nieuwe Kerk e.o.	30	36	30	13	-17, -56,7%
20	Zuiderkerkbuurt	26	16	9	13	-13, -50,0%
21	Kalverdriehoek	18	15	12	12	-6, -33,3%
22	Lastage	18	11	10	12	-6, -33,3%
23	Van Loonbuurt	11	11	4	11	-
24	Leidsegracht Zuid	2	10	12	10	+8, +400,0%
25	Leidsebuurt Zuidwest	4	4	4	10	+6, +150,0%
26	Amstelveldbuurt	13	9	5	9	-4, -30,8%
27	Spiegelbuurt	6	5	5	6	-
28	Marnixbuurt Zuid	5	8	11	6	+1, +20,0%
29	Oosterdokseiland	5	2	4	5	-
30	Scheepvaarthuisbuurt	7	7	7	3	-4, -57,1%
31	Gouden Bocht	3	1	1	2	-1, -33,3%
	Totaal	748	665	589	626	-122, -16,3%